

Učební osnovy – 2. stupeň

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku – 5 hodin týdně, v 7., 8. ročníku - 4 hodiny týdně, a v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, exkurze, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, slovníky – spisovné češtiny, cizích slov, nástěnné tabule, encyklopedie, bibliografie, PC program, portréty básníků a spisovatelů, průhledné fólie, magnetické tabule, ...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Dějepis – literární historie, vývoj literatury na pozadí historických událostí

Výchova k občanství a výchova ke zdraví – rozbor literárních textů, slohové útvary (např. vypravování)

Cizí jazyky – díla zahraničních autorů, překlady děl

Hudební výchova – ústní lidová slovesnost

Výtvarná výchova – ilustrace

Informatika – dodržování vžitých pravidel a formy, komunikace prostřednictvím elektronické pošty apod.

Přírodopis, Zeměpis, Fyzika, Chemie – texty v mluvnické části učiva, sloh (např. výtah, popis pracovního postupu, úvaha, ...)

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata : OSV, EGS, MKV, VDO, EV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací, vede žáky k užívání správné terminologie, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky ke kritickému myšlení, vede žáky k plánování postupů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k všestranné a otevřené komunikaci, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, vede žáky k výstižné argumentaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi, dodává žákům sebedůvěru, rozvíjí schopnost pracovat v týmu a respektovat práci druhých.

Kompetence občanské

Učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, motivuje žáky ke kladnému postoji k uměleckým dílům, vytváří povědomí národní hrdosti na základě naší kulturní tradice, vede k pochopení principů slušného chování podle společenské normy, projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dovednosti účinně využívat materiály k učení, učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou, vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínu.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6. (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Úvod		
- chápe funkci jazyku jako dorozumívacího prostředku - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami	Jazyk a jeho útvary Jazykověda, její útvary Seznámení s jazykovými příručkami	Na základě výběru textu
Zvuková stránka jazyka		
- odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - zvládá zásady spisovné výslovnosti, kladení přízvuku - dbá na správnou větnou melodii, dokáže klást důraz, pauzy	Spisovná výslovnost/přízvuk/ Zvuková stránka věty	
Stavba slova a pravopis		
- pozná slova příbuzná, najde slova základová - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Slova příbuzná, rozbor stavby slova Slovotvorný rozbor Pravopis morfologický a lexikální	
Tvarosloví		
- třídí slovní druhy - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy, užívat je a skloňovat	Druhy slov Ohebné slovní druhy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Skladba		
- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy, vztah mezi řídicím a rozvíjejícím větným členem - rozpozná v textu přímou řeč	Základní větné členy/shoda/ Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Opakování o přímé řeči	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6. (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Rozdělení literatury		
- rozlišuje prózu a poezii - určuje druhy rýmů, vymyslí krátkou rýmovanou báseň	Próza a poezie Rým	
Próza		
- podle základních znaků pozná čtené literární útvary - formuluje své dojmy z četby - dokáže reprodukovat přečtený text - uvědomuje si rozdíly mezi povídkou a románem	Báje, legendy Pohádky, pověsti Povídky, romány	VDO–Občan, občanská společnost a stát (člověk a jeho svět) Výstup: vyslechne názor druhých, sdělí svůj názor EGS–Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) Výstup:respektuje jazykové kultury jiných národů a etnických skupin, seznámí se s životem dětí v jiných zemích

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Poezie		
- rozpoznává básně epické, lyrické, popř. lyrickoepické - přednáší z paměti přiměřeně dlouhou báseň	Lyrika, epika Balady, bajky	MKV–Kulturní difference (poznání vlastního kulturního zakotvení) Výstup: orientuje se v ústní lidové slovesnosti EV–Vztah člověka k prostředí (životní styl) Výstup: chápe odraz přírodních jevů v lidové slovesnosti
Dramatické umění		
- zvládá dramatizaci jednoduchého textu	O divadle a filmu	MKV–Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování) Výstup: chová se podle zásad společenského chování na divadelním nebo filmovém představení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6. (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vypravování		
- dokáže vyprávět zajímavý osobní zážitek s využitím oživovacích prostředků	Vypravování vlastního zážitku i zážitku z fantazie	EGS –Evropa a svět nás zajímá(rodinné příběhy z cest) Výstup:vypráví rodinné příběhy z cest
Popis		
- umí vyjádřit své vlastní postoje	Popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu	MKV–Kulturní rozdíly (jedinečnost každého člověka) Výstup:popíše základní charakterové vlastnosti kamaráda
Publicistické útvary		
- sestaví krátkou zprávu, oznámení, chápe rozdíly mezi nimi	Zpráva a oznámení	MV–Tvorba mediálního sdělení (mediální sdělení pro školní časopis) Výstup:sestaví krátkou zprávu a oznámení o akcích třídy, školy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Jak se učíme		
- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	Výpisky, výtah	
Korespondence		
- využívá poznatků o jazyce ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Dopis, objednávka, telegram, SMS, e-mail	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7. (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Tvarosloví		
- třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov	Ohebné slovní druhy Důraz na slovesa, rod činný a trpný, třídy, vzory Neohebné slovní druhy	Na základě výběru textu
Pravopis		
- aplikuje pravidlo o psaní velkých písmen ve jménech vlastních - ovládá pravopisné jevy morfologické	Psaní velkých písmen Procvičování pravopisu i–y	
Význam slov		
- chápe přenášení pojmenování - používá je v jazykovém projevu - určuje význam slov s použitím slovníku /SSČ/	Slovo, věcný význam Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma	
Slovní zásoba		
- porovnává způsoby obohacování slovní zásoby - rozpoznává slohové rozvrstvení slovní zásoby	Způsoby obohacování slovní zásoby Tvoření nových pojmenování	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Skladba		
- rozlišuje větné členy, druhy vedlejších vět - ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí	Stavba větná Základní a rozvíjející větné členy, druhy vedlejších vět	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7. (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Starověká literatura		
- rozlišuje základní literární druhy antické literatury (drama:komedie, tragédie., lyrika, epika)	Antická literatura	EGS– Jsme Evropané (co Evropu spojuje) Výstup: poznává kořeny a zdroje evropské civilizace
Středověká literatura		
- vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Kroniky, legendy, duchovní i lidové písně Reformace– Jan Hus	EGS–Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost národů Evropy) Výstup: seznámí se s lidovou slovesností národů Evropy
Humanismus a renesance		
- rozlišuje základní druhy a žánry - popisuje strukturu díla	Evropská literatura (zvl. francouzská, italská, anglická–Shakespeare, španělská–Cervantes) Díla vzniklá v Čechách	MKV–Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami) Výstup: chápe vztahy mezi kulturami EGS–Evropa a svět nás zajímá (tradice národů Evropy) Výstup: seznámí se s díly významných Evropanů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Baroko		
- formuluje ústně i písemně dojmy z četby, z návštěvy divadelního představení	Jan Ámos Komenský Ústní lidová slovesnost	EGS–Jsme Evropané (naše vlast a Evropa) Výstup: pochopí vzájemnou sounáležitost vývoje kultur v Evropě

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7. (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vypravování		
- rozlišuje spisovný a nespisovný projev - vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Vypravování osobních zážitků Vypravování v umělecké oblasti	
Popis		
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dokáže vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby (přímo i nepřímo)	Popis uměleckých děl Líčení Popis výrobků a pracovních postupů Charakteristika	EV–Vztah člověka k prostředí (životní prostředí) Výstup:učí se citlivě vnímat přírodu
Úřední styk		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní	Životopis Žádost Pozvánka	MV–Tvorba mediálního sdělení (tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) Výstup: zformuluje text pro mediální sdělení, úřední styk
Hlavní myšlenky textu		
- uplatňuje zásady studijního čtení - vytvoří výtah z přečteného textu	Výtah	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8. (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Obecné výklady o českém jazyce		
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - seznámí se se skupinou slovanských jazyků– především slovenštinou	Útvary českého jazyka a jazyková kultura Čeština – jeden ze slovanských jazyků	MKV–Etnický původ (rovnocennost všech kultur) Výstup: získá znalosti o kulturních skupinách v evropské společnosti EGS–Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) Výstup:nabude dovednosti pro orientaci v evropském prostředí
Nauka o slovní zásobě		
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - rozpozná přenesená pojmenování	Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá	VDO–Občanská společnost a škola (škola – demokratické společenství) Výstup: zdokonaluje se v komunikativních, formulačních schopnostech a dovednostech

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Tvarosloví		
- třídí slovní druhy a užívá vědomě jejich spisovné tvary - užívá spisovné tvary slov přejatých	Procvičování probraného učiva Nepravidelnosti ve skloňování podst. jmen Skloňování slov přejatých a cizích vlastních jmen Slovesný vid, slovesné třídy, vzory	
Skladba		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché a v souvětí	Věta jednočlenná, dvojčlenná Zápor Větné členy Souvětí podřadné, souvětí souřadné Tvoření vět	Na základě výběru textu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8. (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Klasicismus a osvícenství, preromantismus		
- získá přehled o významných představitelích tohoto období	Nejvýznamnější představitelé v Evropě	EGS–Evropa a svět nás zajímá (tradice národů Evropy) Výstup: získává schopnost srovnávat projevy kultury v evropském kontextu
Romantismus		
- vlastními slovy interpretuje smysl díla - vyhledává obrazná pojmenování na základě znalostí literární teorie	Představitelé světového romantismu Nejvýznamnější český básník –K. H. Mácha	EGS–Jsme Evropané (co Evropu spojuje) Výstup: vytváří si pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
Národní obrození		
- formuluje své názory na umělecké dílo	Jazykové obrození (rozvoj knihtisku, divadla, významní autoři a jejich díla)	MKV–Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) Výstup: umí vysvětlit význam NO pro náš kulturní vývoj

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Literatura 2. poloviny 19. století		
- seznámí se s nejvýznamnějšími autory příslušných směrů i s regionálními autory - dokáže charakterizovat realismus	Májovci, lumírovci, ruchovci Realismus, kritický realismus	MKV–Lidské vztahy (vzájemné obohacování různých kultur) Výstup: uvědomuje si vzájemné ovlivňování kultur, zná místa pobytu regionálních autorů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8. (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Charakteristika		
- popíše osobu na základě objektivní skutečnosti se zaměřením na vnitřní charakteristiku - využívá hodnotících jazykových prostředků	Charakteristika literárních postav	
Popis		
- umí vyjádřit svůj osobní vztah k popisované skutečnosti - rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení	Subjektivně zabarvený popis	EV–Vztah člověka k prostředí (naše vlast a Evropa) Výstup: citlivě vnímá přírodu a přírodní a kulturní dědictví
Odborný styl		
- ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Výklad	
Hlavní myšlenky textu		
- využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky textu - vytvoří výpisky, výtah z přečteného textu	Osnova Výpisky Výtah	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vyjádření vlastních postojů		
- využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Úvaha	VDO– Občanská společnost a škola (demokratické společenství) Výstup: uvažuje o problémech v širších souvislostech, kritické myšlení
Shrnutí o slohu		
- využívá poznatků o stylu k tvořivé práci s textem - dokáže zařadit text k příslušnému stylu - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Základní styly Projevy mluvené, psané	MV– Stavba mediálních sdělení (tvorba mediálního sdělení) Výstup: projevuje komunikační schopnost při stylizaci psaného a mluveného projevu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9. (jazyková komunikace)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Obecné výklady o jazyce		
- seznámí se se skupinami evropských jazyků - vyhledává souvislosti mezi slovanskými jazyky - seznámíme s původem a základy vývoje češtiny - chápe rozvrstvení národního jazyka	Slovanské jazyky Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	MKV–Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost) Výstup: orientuje se v evropských jazycích EGS–Jsme Evropané (co Evropu spojuje) Výstup: vytváří si vědomosti potřebné k pochopení souvislosti evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje
Zvuková stránka jazyka		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - moduluje a člení souvislou řeč	Spisovná výslovnost i slov přejatých Zvuková stránka věty	Na základě výběru textu
Tvoření slov		
- chápe zásady tvoření českých slov - ovládá pravopis morfologický, slovotvorný a lexikální	Stavba slova Pravopis související se stavbou slova a tvořením slov	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Význam slova		
- rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy	
Tvarosloví		
- přiřazuje slova ke slovním druhům - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - uplatňuje pravopisná pravidla v písemném projevu	Slovní druhy Jména, jejich druhy a tvary Slovesa a jejich tvary Pravopis koncovek Psaní velkých písmen	
Skladba		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí - zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí - přeformuluje nesprávně sestavenou větu	Věta jednoduchá Věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent Zvláštnosti větného členění Souvětí souřadné, podřadné Stavba textu Hlavní zásady českého slovosledu	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9. (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Literatura přelomu 19. a 20. století		
- formuluje hlavní myšlenku díla - přednese vhodně dlouhý text	Nastupující směry v literatuře(proletářská poezie, poetismus, vzpoura–anarchismus)	EGS–Jsme Evropané (co Evropu spojuje) Výstup:utváří si pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám, ke kulturní rozmanitosti
Literatura 1. poloviny 20. století		
- uceleně reprodukuje přečtený text - popisuje jazyk díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	Odraz 1. světové války, meziválečná poezie a próza	EGS–Jsme Evropané (co Evropu spojuje) Výstup: vytváří si postoje k Evropě a ke světu jako globálnímu prostředí života
Literatura 2. poloviny 20. století až po současnost		
- má přehled o významných představitelích české a světové literatury - orientuje se v základních literárních směrech 20. století - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	Oficiální, exilová, samizdatová česká literatura Moderní román	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9. (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vypravování		
- vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vypravování v běžné komunikaci Vypravování v umělecké oblasti	
Popis		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Druhy popisu a charakteristika	VDO–Občan, občanská společnost a škola (vzájemná komunikace) Výstup: získává schopnost spravedlivého posuzování
Úřední styk		
- dokáže samostatně vyplňovat běžné tiskopisy a objednávky - seznámí se profesním životopisem	Tiskopisy Životopis	MV–Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různá funkce sdělení) Výstup: uvědomuje si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Odborný styl		
- využívá poznatky o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a zájmů - využívá zásady studijního čtení	Výklad Výtah	
Vyjádření vlastních postojů		
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - dokáže vyjádřit vlastní hypotézy	Úvaha	MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy) Výstup: toleruje názory druhých
Veřejné vystupování		
- samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Proslov Diskuse	MV – Tvorba mediálního sdělení (kombinace výrazových prostředků pro tvorbu komunikačně vhodného sdělení) Výstup: vytváří si komunikační schopnosti , zvláště při veřejném vystupování
Publicistické útvary		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Zpravodajské útvary Úvahové útvary Přechodné útvary	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti (tvorba

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		mediálního sdělení) Výstup: je schopný analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich, využívá potenciálu médií jako zdroj informací a kvalitní zábavy
Souhrnné poučení o slohu		
- rozlišuje styly spisovného jazyka - zařadí text k příslušnému stylu	Styly spisovného jazyka	MV – Práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálních sdělení pro školní časopis) Výstup: sestaví zprávu, oznámení, inzerát apod. pro školní časopis, místní noviny

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 3 hodiny týdně, jako Anglický jazyk a konverzace další cizí jazyk (volitelný předmět) 2 hodiny týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, exkurze, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, slovníky, PC programy,...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti,
- pochopení významu cizích jazyků pro osobní život, formování respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací jazyk se prolíná s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk a literatura – uvědomění si rozdílu mezi ČJ a AJ

Zeměpis – reálie anglicky mluvících zemí

Matematika – početní operace, při nakupování...

Dějepis – texty o Velké Británii (Anglii)

Hudební výchova – zpívání písní v angl. originále

Výtvarná výchova – zobrazení ročních období, měsíců,...

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata OSV, EV, MKV, EGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací vede žáky k ověřování výsledků, vede žáky k užívání správné terminologie, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky ke kritickému myšlení, vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k všestranné a otevřené komunikaci, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, vede žáky k výstižné argumentaci, vede žáky výstižnému a souvislému projevu, vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích...

Kompetence sociální a personální

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi, dodává žákům sebedůvěru, rozvíjí schopnost pracovat v týmu a respektovat práci druhých, hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok, podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence občanské

Učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, vede k pochopení principů slušného chování podle společenské normy, projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu, vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů, vedení žáků k diskusi, vede žáky ke vzájemnému naslouchání.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dovednosti účinně využívat materiály k učení, vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou, vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínu, napomáhá při cestě ke správnému řešení, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování učiva z 5. ročníku		
Hallo, Introduction		
- žák odpoví odkud je, jak se jmenuje, informace si umí vyžádat - vede jednoduchý rozhovor, umí vyplnit přihlášku např. do fitness centra - zná pravidla tvoření a použití (otázky, zápor) je schopen uplatnit vědomosti v jednoduchých větách	Hallo, introduction, giving personal information Present simple, present continuous	MKV–Lidské vztahy (tolerantní vztahy s ostatními lidmi) Výstup: vystupuje tolerantně vůči ostatním lidem
My year		
- umí vytvořit řadové číslovky, vč. výjimek, dokáže správně přečíst datum, - zná jednotlivé měsíce - dokáže krátce povídat o jednotlivých ročních obdobích	Ordinal numbers Date, months	
Animals		
- rozšiřuje si slovní zásobu týkající se tématu zvířata, umí popisovat vhodnými přídavnými jmény - rozlišuje použití předmětných a podmětných zájmen - uvědomuje si jejich použití ve větách - správně používá množné číslo ukazovacích zájmen	Animals, adjectives, Subject–object pronoun Some/any This, that, these, those	EV–Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) Výstup: vytváří si návyky žádoucího jednání občana vůči prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
At the doctor		
- zná základní slovní zásobu - používá ve sděleních, je schopen vést dialog na téma u lékaře, zvládá omluvit nepřítomnost z důvodu nemoci - zná pravidla tvoření min. času prostého, použití vč. výjimek, žák srovnává přítomnost–minulost, vyjadřuje se písemně	Past simple „to be“ (otázky, zápor) „to have“ (otázky, zápor) Past simple–regular, irregular verbs	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Food		
- dokáže užít vazbu „going to“ ve větách a chápe její význam - objedná si v restauraci - zvládá základní fráze při nakupování - rozlišuje užití „some – any“ - rozpozná počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	Future : vazba going to Ordering in the restaurant Some – any Countable – uncountable nouns	MKV–Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování) Výstup: uplatňuje zásady slušného chování při návštěvě restaurace, při nakupování, chápe odlišnosti vyplývající z tradic rozdílných kultur
Do you know?		
- získá nové poznatky o Velké Británii - stupňuje přídavná jména (pravidelně i nepravidelně) - zvládá srovnávací vazbu „as–as“	Geography – the British Isles Adjectives : comparatives, superlatives Vazba : as –as	MKV–Multikulturalita (vztahy mezi kulturami) Výstup: zná jednotlivé země Velké Británie
Entertainment		
- užívá příslovce ve větách, dodržuje slovosled - tvoří příslovce - uplatňuje vazbu „have to“	Adverbs of frequency Adverbs with –ly Have to (must)	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Introduction		
- představí se, podá o sobě základní informace	Greetings and introductions	
Home and away		
- vytvoří „family tree“ - vyjádří děj z minulosti pomocí „ago“	Moving Past simple – ago	EGS– Evropa a svět nás zajímá(zvyky a tradice národů Evropy) Výstup: poznává život dětí ve Velké Británii
Having fun		
- rozlišuje užití času přítomného prostého a průběhového - sestaví věty s vazbou „going to“, chápe možnosti jejího užití	Present simple – present continuous Like + ing Going to A typical British family	EGS–Objevujeme Evropu a svět(život dětí v jiných zemích) Výstup: porovnává styl života v anglické rodině se stylem života v české rodině

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Tomorrow's world		
- pohovoří o své budoucnosti - tvoří věty v čase v budoucím	Your future Future tense with „will“	
What was happening		
- seznámí se s významem minulého času průběhového a dokáže ho užít ve větách - komunikuje o místech a obyvatelích USA, Kanady	Time and places Past continuous	MKV– Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) Výstup: odposlechne text a komunikuje o cizím prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
London		
- popíše cestu k určitému místu - zformuluje otázky na směr	Sightseeing Present continuous for future Giving directions (adjectives and comparatives)	EGS–Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny) Výstup: shromáždí materiály o Londýně
The big screen		
- čte a odposlechne specifické informace k danému tématu - seznámí se s využitím předpřítomného času	A film review Type of film Present perfect, participles	
Problems		
- pohovoří o školním řádu - využívá modálních sloves	School rules Phrasal verbs : must , have to, can, should	EGS– Objevujeme Evropu a svět (vzdělávání mladých Evropanů) Výstup: porovná školní řád v české a anglické škole

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
I don't believe it		
- dodržuje správný slovosled při vyjádření „ever – never“ - přečte složené číslovky	A personal experience World records Present perfect : ever –never Large numbers	MKV– Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výstup: komunikuje v oblasti zvolených témat

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídách, případně v počítačové učebně nebo i mimo školu. Doporučenými metodami a formami práce jsou skupinová a týmová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, projektové vyučování, projekty, atd. Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky a literaturu.

Obsah učiva je vymezen v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika směřuje k :

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Matematika je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – měřítko mapy, plánu, zeměpisné souřadnice...

Fyzika – převody jednotek, rovnice...

Chemie – řešení rovnic, převody jednotek...

Český jazyk a literatura – pravopis...

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: EGS, EV, OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, vytváření zásoby matematických nástrojů pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh), využívání prostředků výpočetní techniky.

Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami, vede žáky k plánování postupů a úkolů, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií, vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů

Žáci zjišťují, že realita je složitější než její matematický model, provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů.

Učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence komunikativní

Žáci zdůvodňují matematické postupy, vytvářejí hypotézy, komunikují na odpovídající úrovni

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, podle potřeby pomáhá žákům.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupině. Žáci se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Žáci respektují názory ostatních. Žáci si formují volní a charakterové rysy. Žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace.

Učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky.

Učitel se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky.

Kompetence pracovní

Žáci si zdokonalují grafický projev. Žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů a vede žáky k ověřování výsledků.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Rozšířené opakování		
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	Přirozená čísla Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Početní operace	
Geometrické útvary v rovině		
- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - načrtne a rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - umí odhadnout a vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - využívá potřebnou matematickou symboliku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - řeší úlohy na prostorovou představivost	Rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh Převody jednotek Obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
Desetinná čísla		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Čtení a zápis v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Porovnávání Zaokrouhlování Početní operace Aritmetický průměr Převody jednotek	EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vyřeší úlohu na přepočítávání kurzů měn
Dělitelnost přirozených čísel		
- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Společný násobek, společný dělitel	
Úhel a jeho velikost		
- rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestavit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností	Pojem, rýsování a přenášení úhlu Osa úhlu Jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu Ostrý, tupý, pravý a přímý úhel Početní operace s velikostmi úhlů Vrcholové a vedlejší úhly	
Osová souměrnost		
- načrtne a sestaví obraz rovinného útvaru v osově	Osová souměrnost	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary	Shodné útvary Osově souměrné útvary	
Obsah čtverce a obdélníku Povrch a objem krychle a kvádrů		
- zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádrů - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím získaných vědomostí	Jednotky obsahu Obsah čtverce a obdélníku Obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) Kvádr, krychle, síť těles Zobrazování těles Povrch krychle, kvádrů Jednotky objemu Objem krychle, kvádrů	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Trojúhelník		
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy, jako je strana, výška, vnitřní a vnější úhly atd. - umí sestrojit těžnici, střední příčky, výšky - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	- Pojem, druhy - Součet vnitřních úhlů trojúhelníku - Výšky, těžnice - Kružnice opsaná a vepsaná - Shodnost trojúhelníků - Trojúhelníková nerovnost - Konstrukce trojúhelníků	
Racionální čísla		
- zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje	- Celek a jeho část - Čtení a zápis zlomku - Zobrazení na číselné ose - Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - Početní operace - Smíšené číslo - Složený zlomek - Záporná desetinná čísla a záporné zlomky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Porovnávání racionálních čísel Početní operace	
Celá čísla		
- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné a svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Čtení a zápis čísla Zobrazení na číselné ose Porovnávání celých čísel Absolutní hodnota Početní operace	EGS – Objevujeme Evropu (Evropa a svět) Výstup: porovnává naměřené teploty v různých místech planety Země EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině) Výstup: dokáže zaznamenat do číselné osy naměřené teploty (°C)
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost		
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	Pojem poměr, úměrnost Rozšiřování a krácení poměru Měřítko plánu a mapy Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka	EGS – Jsme Evropané (evropská integrace) Výstup: vyzkouší si přepočtení kurzů evropských měn EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec) Výstup: pracuje s měřítkem map a plánů
Procenta a úroky		
- chápe pojem %, promile	Pojem procento, úrok	EGS – Evropa a svět nás zajímá

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Základ, procentová část, počet procent Promile Slovní úlohy	(naši sousedé v Evropě) Výstup: určí v % vybranou část populace vybraného státu
Středová souměrnost		
- načrtne a narýsuje obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	Sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Rovnoběžník		
- umí charakterizovat pojem rovnoběžník - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestavit rovnoběžník - odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Pojem rovnoběžník, jeho vlastnosti Čtyřúhelníky a rovnoběžníky, kosodélníky a kosočtverce Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku Konstrukce rovnoběžníku Obvod a obsah	
Lichoběžník		
- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestavit lichoběžník - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Pojem lichoběžník Vlastnosti Konstrukce Obvod a obsah	
Hranol		
- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Pojem hranol Síť hranolu Povrch a objem	
Výrazy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - provádí početní operace s výrazy - sčítá a násobí mnohočleny - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Číselné výrazy Výrazy s proměnnými Úpravy výrazů Početní operace s mnohočleny	
Druhá mocnina a odmocnina		
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek nebo kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	Pojem druhá mocnina a druhá odmocnina Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin Počítání s druhými mocninami	
Pythagorova věta		
- rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách	Pojem Pythagorova věta Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty	
Mocniny s přirozeným mocnitelem		
- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Pojem třetí mocnina Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem Početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Zápis čísla v desítkové soustavě	
Rovnice		
- užívá a zapisuje vztah rovnosti	Řešení rovnic	EGS – Objevujeme Evropu a

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Ekvivalentní úpravy rovnic Lineární rovnice	svět (Evropa a svět) Výstup: řeší jednoduché úlohy pomocí získaných vědomostí
Slovní úlohy		
- matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou nebo jinak) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení - užívá logickou úvahu a kombinuje úsudek při řešení úloh a problémů - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Slovní úlohy jednoduché Slovní úlohy složitější	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa) Výstup: vyřeší daný problém pomocí aplikací získaných poznatků EGS – Jsme Evropané (evropská integrace) Výstup: matematizuje jednoduché situace s evropskou tematikou EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině) Výstup: uplatňuje poznatky při řešení ekol. problémů
Kruh, kružnice		
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obvod a obsah kruhu	Kružnice a kruh Vzájemná poloha kružnice a přímky Vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova kružnice Délka kružnice a obvod kruhu Obsah kruhu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Válec		
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	Pojem válec Síť válce Povrch válce Objem válce	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Konstrukční úlohy		
- umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny bodů dané vlastnosti - využívá poznatků, jako je výška, těžnice, Thaletova kružnice atd., v konstrukčních úlohách dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Množiny bodů v rovině Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku	
Soustavy rovnic		
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítání a dosazování) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic - formuluje a řeší reálné situace pomocí soustav rovnic	Pojem soustava rovnic Řešení soustavy rovnic Směsi a roztoky Slovní úlohy řešené soustavou lineárních rovnic	EGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a co ji rozděluje) Výstup: řeší slovní úlohy s evropskou tematikou
Funkce		
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané lineární funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh (tabulkou, grafem) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Pravoúhlá soustava souřadnic Pojem funkce Lineární funkce (přímá a nepřímá úměrnost) Rostoucí, klesající funkce Lineární funkce v praxi Kvadratická funkce	EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vypočítá spotřebu benzínu jednotlivých zástupců svět. automobilek EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) Výstup: využívá funkční vztahy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		v úlohách s ekol. tematikou
Podobnost		
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Pojem podobnost Podobnost geometrických útvarů Věty o podobnosti trojúhelníků	
Goniometrické funkce		
- chápe pojem goniometrická funkce - určí velikosti úhlů v trojúhelníku pomocí funkce sinus, kosinus, tangens - řeší slovní úlohy pomocí goniometrických funkcí - účelně využívá kalkulátor	Funkce sinus, kosinus, tangens Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku Užití goniometrických funkcí	
Tělesa		
- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Jehlan Kužel Koule Plocha a objem koule	
Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů		
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách - porovnává soubory statistických dat	Základní statistické pojmy Základní charakteristiky statistického souboru	EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém) Výstup: třídí informace o stavu ovzduší ze zadaných tabulek EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: porovnává statistické soubory počtu obyvatel
Finanční matematika		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Základní pojmy finanční matematiky Jednoduché úročení	

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

- Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, práce ve dvojicích, skupinová práce /s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury/, samostatné pozorování, krátkodobé projekty, diskuze, exkurze, ...) Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, PC programy,...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Řád učebny Fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu Fyzika směřuje k:

- podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Mezipředmětové vztahy

Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

Chemie – jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie

Přírodopis – světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce (kardiostimulátor)

Zeměpis – magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: EV, MV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborné terminologie, k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi.

Učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

Využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů.

Učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů.

Učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb).

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Látky a tělesa		
- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	Látka a těleso	
Měření fyzikálních veličin		
- změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, pracuje s tabulkami - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	Délka Hmotnost Objem Hustota Teplota Teplotní roztažnost těles Čas	EV–Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ovzduší) Výstup: chápe vliv globálního oteplování na životní prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Síla a její účinky		
- popíše vlastnosti gravitační síly - určí směr svislý a vodorovný - změří sílu siloměrem - změří velikost třecí síly - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil - určí pokusně těžiště tělesa - využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací	Gravitační síla, gravitační pole Síla Třecí síla Skládání sil Newtonovy pohybové zákony Těžiště tělesa Otáčivé účinky síly Páka Pevná kladka	MV–Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (pěstování kritického přístupu ke sdělení) Výstup: vyhledá informace o využití jednoduchých strojů v praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Pohyb a klid		
- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost Dráha a čas Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	
Světelné jevy		
- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a	Světlo, zdroje světla Rychlost světla Přímochaře šíření světla Odraz světla Zrcadla	EV–Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) Výstup: dodržuje základní zásady hygieny osvětlení EV–Vztah člověka k prostředí (ekologický problém) Výstup: využívá znalostí o vlastnostech UV a IČ záření

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - najde ohnisko dutého zrcadla - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší spojku a rozptylku, najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	Lom světla na optickém rozhraní Optické čočky Rozklad světla	
Vlastnosti látek		
- správně používá pojem atom, molekula, iont - má představu o tom, z čeho se skládá atom - podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	Atom a jeho složení Elektrický náboj Iont Vlastnosti látek kapalných Vlastnosti látek plyných	
O kapalinách a plynech		
- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou	Tlaková síla Tlak	EV–Základní podmínky života (ovzduší) Výstup: uvede význam

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
silou a obsahem plochy na níž síla působí - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - objasní vznik vztakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci - porovnáním vztakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině - vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	Pascalův zákon Hydrostatický tlak Vztaková síla působící na tělesa v kapalině Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině Atmosférický tlak Tlak plynu v uzavřené nádobě	atmosférického tlaku pro vývoj počasí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Energie		
- rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, - s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, - je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - porovná jednoduché stroje z hlediska výhodnosti jejich použití při zvedání těles	Mechanická práce Výkon Polohová a pohybová energie Přeměny mechanické energie Výpočet práce na páce a kladce pevné	MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu) Výstup: uvede příklady využití jednoduchých strojů v praxi
Elektřina a magnetismus		
- porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont, elektrický náboj) - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - změří elektrické napětí voltmetrem - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu (tepelné,	Elektrování těles. Elektrický náboj Elektrická síla. Elektrické pole Elektrické napětí. Zdroje elektrického napětí Elektrický proud	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Výstup: samostatně zjistí význam objevů z oblasti částicové stavby látek

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem - rozliší pokusně vodič od izolantu - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben - používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách $R = U/I$) - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - používá správně reostat - pochopí vedení elektrického proudu v polovodičích - objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem - vysvětlí příčiny zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu - pochopí pojem magnet - rozliší části magnetu, magnetickou sílu přitažlivou a odpudivou - vysvětlí vznik magnetického pole cívky - ověří, na čem závisí velikost indukovaného napětí	Vedení elektrického proudu v pevných látkách, v kapalinách a v plynech Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod Odpor vodiče Ohmův zákon Reostat a dělič napětí Vodivost polovodičů Zkrat. Pojistka Příkon. Práce elektrického proudu Magnetické pole trvalého magnetu. Magnetické pole Země Elektromagnet Elektromagnetická indukce	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) Výstup: uvědomuje si nebezpečí používání elektrického proudu a význam pravidel bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči EV – Vztah člověka k prostředí Výstup: rozliší vliv jednotlivých druhů výroby elektrické energie z hlediska ekologie a nebezpečí pro člověka a pro přírodu Výstup: dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
v cílce a objasní vznik střídavého proudu - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními	Střídavý proud Výroba a přenos elektrické energie Transformátor Pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními	
Jaderná energie		
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - porozumí jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus	Radioaktivita. Štěpení atomového jádra Řetězová reakce Jaderný reaktor	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Teplo		
- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - určí skupenské teplo tání u některých látek - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	Vnitřní energie Výpočet tepla Zákon zachování energie Šíření tepla Změny skupenství	EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje) Výstup: vyjmenuje příklady šíření tepla z přírody a praxe EV – Základní podmínky života (voda) Výstup: uvědomuje si význam vody a jejích vlastností pro přírodu a pro život

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Akustika		
- rozeznává kmitavý pohyb pružiny a kyvadla - umí popsat periodický děj a uvede jeho charakteristiky - určí co je v jeho okolí zdrojem zvuku - pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Periodické děje Zvuk, zdroj zvuku Šíření zvuku Odraz zvuku Tón. Výška tónu. Kmitočet tónu Hlasitost zvuku	
Vesmír		
- popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles - odliší planetu a hvězdu - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází - vysvětlí, čím se liší hvězdy od planet - objasní, proč hvězdy svítí	Sluneční soustava Hvězdy	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství) Výstup: vyhledá informace o Sluneční soustavě na internetu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- umí vyjádřit vzdálenosti ve vesmíru - vyjmenuje názvy některých souhvězdí - rozpozná nejznámější souhvězdí na mapě hvězdné oblohy - orientuje se v krajině podle daných útvarů	Měření vzdáleností ve vesmíru Orientace na obloze	

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, demonstrační pokusy, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, diskuze, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, PC programy,...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Vzdělávání v předmětu Chemie směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učení se řešit problémy a správnému jednání v praktických situacích, vysvětlování a zdůvodňování chemických jevů
- k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Mezipředmětové vztahy

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a s Matematikou, např.:

Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu

Přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví

Fyzika – vlastnosti látek

Matematika – chemické výpočty

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: EV, MKV, MV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení, vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek, dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie, dává žákům možnost volit různé způsoby řešení, dává možnost obhajovat svá rozhodnutí, vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení, vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty, klade důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek, podněcuje žáky k argumentaci, zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, podněcuje žáky ke smysluplné diskusi, vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

Učitel společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí), zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Jak zkoumáme látky		
- zná laboratorní řád - dodržuje zásady bezpečné práce v hodinách chemie - pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - rozliší fyzikální a chemický děj - rozlišuje a pojmenuje druhy směsí - zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - uvede příklady směsí z praxe - vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentraci - zná princip, postup a užití metod oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace - provede filtraci ve školních podmínkách - zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí	Laboratoř. Laboratorní řád Látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost Chemické děje Směsi různorodé a stejnorodé Roztoky, složení roztoků Oddělování složek směsí	
Od směsi k chemickému prvku		
- zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny - uvede hlavní znečišťovatele vzduchu - vysvětlí vznik a význam inverze a smogu	Vzduch	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty medián. sdělení) Výstup: kriticky hodnotí a vnímá mediální sdělení o problematice

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění - zná hygienické požadavky na pitnou vodu - popíše hlavní znečišťovatele pitné vody	Objemový zlomek Sloučenina Prvek	čistoty vody a vzduchu EV – Základní podmínky života(voda;ovzduší) Výstup: uvědomuje si význam vody a vzduchu jako základních podmínek života Výstup: zhodnotí význam vody pro život na Zemi EV – Vztah člověka k prostředí(aktuální ekologický problém) Výstup: objasní důsledky globálních vlivů na životní prostředí
Prvky a jejich atomy		
- zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - umí nakreslit model atomu - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou - zná české názvy a značky důležitých chemických prvků - odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu	Atom, molekula Prvky, značky prvků Chemické prvky Ionty	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení(chápání podstaty mediálního sdělení) Výstup: vyhledá informace o nových objevech z oblasti mikrosvěta a mikročástic MKV – Multikulturalita (multikult. jako prostředek vzájemného obohacování) Výstup: kriticky zhodnotí význam spolupráce vědců při objevování chemických prvků a

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		jejich vlastností
Kovových prvků je nejvíce		
- zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy - umí určit chemické vlastnosti kovů - zapíše jednoduchou chemickou reakci schématem a rovnicí - podle postavení prvku v řadě reaktivnosti kovů předpoví průběh reakce - uvede princip výroby železa, hliníku - zná nejdůležitější použití kovů	Kation, anion Náboj iontu a oxidační číslo atomu Řada reaktivnosti kovů Výroba kovů Použití kovů	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(zemědělství a životní prostředí) Výstup: uvede nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a sloučeninami
Nekovové prvky		
- uvede základní vlastnosti kyslíku, dusíku a vodíku - uvede příklady vzácných plynů a jejich nejdůležitější vlastnosti - zná základní vlastnosti a použití halogenů - uvede nejdůležitější vlastnosti a použití pevných nekovů	Plynné nekovy ze vzduchu Halogeny Pevné nekovy	
Dvouprvkové sloučeniny		
- umí vysvětlit pojem halogenid - zná pravidla názvosloví halogenidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - –uvede význam a užití nejdůležitějších halogenidů - umí vysvětlit pojem oxid - zná pravidla názvosloví oxidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - uvede význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO	Jednoduché anorganické sloučeniny Halogenidy Oxidy	EV – Vztah člověka k prostředí(aktuální ekologický problém) Výstup: vysvětlí nebezpečí některých sloučenin ohrožující zdraví a životní prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Periodická soustava prvků		
- s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak - zná princip uspořádání prvků v PSP - zařadí prvek do skupiny a periody PSP - vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP - zná znění a význam periodického zákona	Periody a skupiny	MKV – Multikulturalita (multikultur. jako prostředek vžij. obohacování) Výstup: uvede příklady úspěchů lidské činnosti při chemickém výzkumu
Chemická vazba		
- ví, jak se vazba znázorňuje v chemických vzorcích - zná pojem elektronegativita - umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	Kovalentní, nepolární a polární vazba Vazba iontová	
Zákon zachování hmotnosti		
- zná znění ZZH pro chemickou reakci - zná pojmy relativní atomová hmotnost, molární hmotnost, látkové množství - vypočítá hmotnostní zlomek prvku ve sloučenině	Relativní atomová hmotnost Látkové množství Molární hmotnost Hmotnostní zlomek	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Kyseliny a hydroxidy		
- orientuje se na stupnici pH - zná rozmezí pH kyselin a zásad - zná pojem pH indikátor - zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru - zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě - umí vysvětlit pojem kyselina - zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ - zná zásady bezpečné práce s kyselinami - zná postup ředění kyselin - umí poskytnout první pomoc při poleptání - umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) - zná pravidla názvosloví hydroxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ - zná zásady bezpečné práce s hydroxidy - umí poskytnout první pomoc při poleptání	Kyselost a zásaditost roztoků, pH Kyseliny Hydroxidy	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(průmysl a životní prostředí) Výstup: objasní nebezpečí některých oxidů v ovzduší a působení kyselých dešťů na přírodní prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Soli		
- uvede vlastnosti, použití a význam nejdůležitějších solí - rozlišuje pojmy pitná, minerální, užitková a destilovaná voda podle rozpuštěných solí - charakterizuje neutralizaci jako reakci kyseliny s hydroxidem	Chlorid sodný Uhličitany Křemičitany Sírany Dusičnany Fosforečnany Soli v pitné a minerální vodě Neutralizace	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(zemědělství a ŽP;doprava a živ. prostředí) Výstup: zhodnotí vliv používání solí na životní prostředí i na zdraví člověka.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Chemické reakce		
- vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - zná pravidla bezpečnosti práce s hořlavinami - umí použít hasící látku - roztřídí paliva a zná příklady z praxe - najde rozdíly mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - poskytne první pomoc při popáleninách - rozlišuje způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů - popíše vliv produktů spalování na životní prostředí - dokáže uvést význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí - popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu a koncentrace látek na rychlost reakce - rozliší reakce skladné a rozkladné, zapíše je rovnicí	Zákon zachování energie Hoření Rychlost chemické reakce Třídíme chemické reakce	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(průmysl a život. prostředí) Výstup: uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a zhodnotí jejich využití z hlediska udržitelného rozvoje Výstup: posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí
Sloučeniny uhlíku a energie		
- porovná vlastnosti sloučenin uhlíku - roztřídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a uvede příklady z praxe - najde rozdíly mezi obnovitelnými a	Přírodní zdroje uhlovodíků Ropa	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(průmysl a životní prostředí) Výstup: vyhledá a uvede

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
neobnovitelnými palivy - rozliší fotosyntézu od dýchání - uvede zvláštnosti atomu uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nerozvětvený, - zná obecné vlastnosti uhlovodíků - vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků - C1 – C10 - rozlišuje pojmy alkan, alken, alkin, aren - napíše molekulové, racionální a strukturní vzorce C1 – C10 - sestaví model uhlovodíků C1 – C10 - zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb - zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu - rozlišuje pojmy monomer, polymer, makromolekula - zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly	Zemní plyn Uhlovodíky Polymer Polymerace	příklady havárií s únikem ropy, ropných produktů a zemního plynu
Deriváty uhlovodíků		
- rozlišuje pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků - zařadí derivát podle charakteristické skupiny - uvede příklady významu freonů - odvodí vzorec, zná význam a užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - rozlišuje pojem vícesytný alkohol - vysvětlí podstatu alkoholového kvašení - zná základní princip výroby destilátů	Halogenderiváty Alkoholy Fenoly Karbonylové sloučeniny	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(průmysl a životní prostředí) Výstup: zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozónu v plynném obalu Země

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, uvede jejich výskyt a význam - vyjmenuje zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - popíše princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu - zná význam DNA, RNA - pokusně předvede působení některých faktorů poškozujících bílkoviny - vyjmenuje některé z funkcí bílkovin - připomene význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E - uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě - formuluje zásady zdravé výživy	Bílkoviny Enzymy Nitrosloučeniny	
Chemie ve společnosti		
- vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - uvede rozdělení plastů podle vlastností - zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití - vysvětlí význam recyklace plastů - uvede významné chemické závody v ČR - řídí se pravidly bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. - rozlišuje pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy,	Chemická výroba Plasty a umělá vlákna Chemie v životě člověka	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(odpady a hospodaření s odpady) Výstup: zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů EV – Vztah člověka k prostředí(ekologický problém) Výstup: rozliší výrobky chemického průmyslu z hlediska jejich využití, zneužití i nebezpečí pro člověka a přírodu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
fungicidy, insekticidy, karcinogeny - uveďte příklady návykových látek a nebezpečí jejich používání - dokáže uvést základní fáze výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky - porovná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení - rozlišuje běžně užívané stavební materiály a pojiva		

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Žáci využívají k učení různé formy a metody práce podle charakteru učiva (doporučovanými jsou skupinová práce, samostatná práce a referáty žáků k rozšíření učiva, práce ve dvojicích, frontální výuka, diskuze, projektové vyučování a krátkodobé projekty, přírodovědné vycházky a jednodenní výlety s pozorováním, exkurze do zahradnictví, účast při výlovu rybníka, výlet do botanické a zoologické zahrady,... Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (přírodniny, demonstrační pomůcky, pracovních listů, odbornou literaturu a učebnice přírodopisu, internet, videokazety, audionahrávky, fotografie, ...). Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodopis:

- směřuje k rozvoji zájmu o přírodu a přírodniny
- nabízí žákům metody a prostředky pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- evokuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování
- učí využívat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede a směřuje žáka k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět přírodopis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Chemie – ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti nerostů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy

Fyzika – fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak, fyzikální vlastnosti nerostů a hornin

Zeměpis – výskyt a rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, Národní parky, ...

Dějepis – vývojové stupně člověka, ...

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: EGS, MKV, EV, OSV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a spojování informací, ke správnému používání odborné terminologie, k porovnávání získaných informací a k samostatnému pozorování k nalézání souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává žákům úkoly způsobem, který umožňuje více postupů a zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta, vede je ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Učitel upřednostňuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, toleranci a respektování názorů druhých, na diskusi. Učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v mluvené i písemné formě a umožňuje prezentaci práce žáků. Žáci mají možnost sami vyhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální

Učitel využívá skupinového vyučování a vede žáky ke spolupráci při řešení problémů a snaží se vyvolávat situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti.

Kompetence občanské

Učitel dbá na dodržování pravidel slušného chování a směřuje žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou zdraví vlastního i svých blízkých.

Kompetence pracovní

Učitel směřuje žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami. Učitel ukládá úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový harmonogram.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Uspořádání živého světa		
- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody	Biologické vědy	EV – Základní podmínky života – ekosystémy (druhové odlišnosti) Výstup: uvědomuje si význam jednotlivých ekosystémů
Buňka		
- popíše buňku a uvede funkce organel - vysvětlí rozdíl mezi živočišnou a rostlinnou buňkou	Rostlinná a živočišná buňka	
Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost		
- vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - ovládá pojmy: buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus	Organismus	
Projevy života		
- chápe a vymezuje základní projevy života - uvede jejich význam	Fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin, pohyb	
Třídění organismů		
- roztrídí organismy do říší	Systematika třídění organismů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Viry a bakterie		
- chápe rozdíl mezi virem a bakterií - zná základní virová a bakteriální onemocnění	Viry Bakterie	EV– Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: rozumí významu očkování, problémům rezistence bakterií vůči antb. a významu neléčení virových onemocnění antibiotiky EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) Výstup: seznámí se s globálními problémy 3. světa
Jednobuněčné organismy		
- na příkladech sinic, řas, prvoků a kvasinek vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - rozumí nezbytnosti jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam sinic, řas, prvoků, kvasinek a chápe jejich vybrané zástupce	Rostliny – sinice, řasy Živočichové – prvoci Houby – kvasinky	EV– Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) Výstup: rozumí významu zachování biologické rovnováhy
Mnolibuněčné organismy		
- vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - popíše rozdíl mezi stavbou buňky hub a rostlin - ovládá a popíše jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje pojmy mezi parazitismem a symbiózou - pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - popíše stavbu lišejníku a pozná lišejník zeměpisný,	Nižší rostliny Houby	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Výstup: uvědomuje si význam lesa jako producenta kyslíku EV – Základní podmínky života (ovzduší)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
terčovku bublinatou, dutohlávku sobí, provazovník	Lišejníky	Výstup: seznámí se s důležitostí ochrany ovzduší a významem lišejníků jako indikátorů čistoty ovzduší (provazovník)
Nižší živočichové (bezobratlí)		
- popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů pomocí osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity a jejich způsob života	Žahavci Ploštěnci Hlísti	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: vysvětlí význam prevence a dodržování hygieny, atd.
- podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - rozumí vývojovému zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, velevrub, srdcovka, ústřice, slávka, sépie)	Měkkýši	
- ovládá popsat stavbu těla žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - zdůvodní význam žížaly v přírodě	Kroužkovci	
- popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - zná nejznámější zástupce jednotlivých tříd - popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu nedokonalou a dokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná	Členovci	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: vysvětlí význam prevence a očkování pro člověka EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství) Výstup: objasní význam ochrany

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
vybrané zástupce - hodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu		před přemnožením některých druhů hmyzu včetně jejich důsledků
- chápe význam ostnokožců z vývojového hlediska	Ostnokožci	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Třídění organismů		
- po zopakování třídění bezobratlých ze 6. roč., vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - na konci 7. roč. dokáže další vybrané organismy rozlišit dle charakteristických znaků a zařadit je do tax. skupin	Systematika třídění organismů	EV – Základní podmínky života (důvody a způsoby ochrany biologických druhů) Výstup: objasní důvody a způsobí ochrany jednotlivých druhů a jejich nezastupitelnost a jedinečnost v přírodě
Říše – živočichové		
- popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů pomocí osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - zná zástupce jednotlivých tříd a chápe jejich vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - zná vybrané zástupce ryb - pozná nejznámější sladkovodní a mořské ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci a chápe význam ryb jako potrava pro člověka	Kmen – Strunatci Podkmen – obratlovci Třídy – kruhoústí, paryby, ryby	EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vysvětlí význam ochrany ohrožených druhů ryb EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologická zátěž a znečištění odpady) Výstup: objasní negativní vliv člověka na ekosystém vodní zdroje a moře
- zná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích	Třída – plazi	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- rozumí významu plazů v potravním řetězci		
- chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - zná vybrané zástupce a ovládá je podle znaků zařadit do nejznámějších řádů (sovy, pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - rozumí jejich přizpůsobení prostředí - zná zástupce přezimujících a tažných ptáků	Třída – ptáci	EV – Základní podmínky života (důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů) Výstup: objasní důležitost ochrany, péče a významu ptáků pro člověka
- popíše stavbu těla savců a dokáže je charakterizovat - podle typických a morfologických znaků rozlišuje základní řády savců a zvládá správně zařadit vybrané zástupce - objasní přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, letouni, hmyzožravci, apod.) - zná vybrané zástupce - rozumí významu těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	Třída – savci	EV – Základní podmínky života (důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů) Výstup: objasní důležitost ochrany, péče a významu savců pro člověka
Říše – rostlin		EV – Základní podmínky života (ekosystémy) Výstup: objasní funkci a význam rostlin pro život na Zemi a pro živočišnou říši a říši hub
Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš		
- dokáže vysvětlit vývoj rostlin		
- rozlišuje nižší a vyšší rostlinu	Vyšší rostliny	
- vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vyjmenuje příklady výtrusných rostlin	Rostliny výtrusné	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- zařadí vybrané zástupce mezi mechorosty a kaprad'orosty	Mechorosty Kaprad'orosty – plavuně, přesličky, kapradiny	
- vyjmenuje rozdíly mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje významné zástupce nahosemenných rostlin	Nahosemenné rostliny	
- chápe význam lesa a zná způsoby jeho ochrany	Ekosystém les	EV – Základní podmínky života (ekosystémy) Výstup: dokáže objasnit význam lesů jako producentů kyslíku
- vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - chápe význam charakteristických znaků pro určování rostlin	Stavba rostlinného těla	
- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a dokáže uvést konkrétní příklady - rozlišuje podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - pozná významné zástupce jednotlivých čeledí a ovládá jejich zařazení - zná příklady a využití kulturních plodin - ovládá samostatně pracovat s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	Krytosemenné rostliny	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) Výstup: vysvětlí nezbytnost pěstování hospodářsky významných rostlin i exotických a rozlišuje potravinové zdroje EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana zdraví) Výstup: uvědomuje si význam léčivých rostlin a bioproduktů pro zdraví člověka
- vysvětlí význam lučních porostů	Ekosystém louka	EV – Ekosystémy (umělé ekosystémy – zásahy člověka) Výstup: objasní důležitost ochrany lučních ekosystémů pro

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		zachování biologické rovnováhy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Původ a vývoj člověka		
- zařadí člověka do systému živočišné říše a definuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí vývoj člověka	Hominizace Vývojové stupně člověka	
Lidské rasy		
- zná lidské rasy a jejich typické znaky - definuje pojem rasismus	Lidské rasy a jejich znaky Rasismus	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (rasy, národnostní menšiny) Výstup: uvědomuje si odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči rasám a etnickým skupinám MKV – Lidské vztahy (tolerance k odlišnostem) Výstup: uvědomuje si význam tolerance a spolupráce mezi lidmi různých kultur, náboženství, sociálních vrstev, atd.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Živý organismus		
- definuje pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Buňky, tkáně, orgány	
Opěrná a svalová soustava		
- charakterizuje význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - popíše základní kosti a svaly - zná příčiny a následky nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci	Opěrná soustava – lebka, páteř, hrudník, horní a dolní končetiny, stavba kosti Pohybová soustava – stavba a druhy svalů, přehled kosterních svalů	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: uvědomuje si význam pohybové aktivity (např. posilování) pro člověka
Tělní tekutiny		
- uvede druhy tělních tekutin, jejich vznik a význam - vysvětlí funkci a složení krve	Tkáňový mok, míza, krev	
Původci nakažlivých nemocí a nakažlivé choroby		
- zná druhy (např. nemoci přenosné pohlavním stykem – HIV/AIDS, hepatitida, atd.) - vysvětlí příčiny vzniku a prevenci nakažlivých nemocí - objasní důležitost bezpečného sexuálního chování pro zdraví člověka	Původci – plísně, prvoci, viry, bakterie	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: rozumí významu očkování, problémům rezistence bakterií vůči antb. a významu neléčení virových onemocnění antibiotiky

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dýchací soustava		
- pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži - zná příčiny a následky nemocí dýchací soustavy, prevenci, zásady první pomoci	Horní a dolní cesty dýchací Kapacita plic	EV– Základní podmínky života (ovzduší) Výstup: chápe význam ochrany ovzduší a jeho vlivu na zdraví člověka MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Výstup: uvědomuje si důležitost mediálního zpravodajství (např. rozptylové podmínky)
Přeměna látek		
- vysvětlí, jak tělo získává energii	Výživa Hygiena potravy	
Trávicí soustava		
- pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny a následky nemocí trávicí soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci	Trávicí soustava a vstřebávání	EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) Výstup: seznámí se s příčinami vzniku problémů 3. světa a uvědomuje si význam mezinárodních organizací zajišťující pomoc pro země 3. světa

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vylučovací soustava		
- popíše a vysvětlí stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny a následky onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci	Vylučovací soustava	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: objasní nezbytnost dodržování správného pitného režimu a uvědomuje si význam ochrany vodních zdrojů
Kožní soustava		
- vysvětlí význam a popíše stavbu kůže - zná příčiny a následky onemocnění soustavy kožní, jejich prevenci a zásady první pomoci	Kůže	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: vysvětlí důsledky narušování ozonoféry pro zdraví člověka
Nervová soustava		
- popíše stavbu nervové soustavy a vysvětlí činnost nervového oblouku a nervové soustavy - vyjmenuje části mozku a uvede jejich význam - zná příčiny a následky nemocí nervové soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci	Nervová buňka, mícha, mozek	
Žlázy s vnitřní sekrecí		
- vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí a vysvětlí jejich funkci a význam vlivu hormonů na řízení lidského organismu, které produkují	Žlázy s vnitřním vyměšováním Hormony	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Smyslové orgány		
- popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového, rovnovážného ústrojí a čidla chuti, čichu a hmatu - zná příčiny a následky nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci	Zrakové, sluchové a rovnovážné ústrojí Čidla chuti, čichu a hmatu	
Rozmnožování – pohlavní soustava		
- popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob	Mužské pohlavní a ženské pohlavní ústrojí Oplození Pohlavně přenosné choroby	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Výstup: seznámí se zásadami sexuálního chování a význam ochrany zdraví před pohlavně přenosnými chorobami
Vývoj jedince		
- uvede jednotlivé etapy života - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Vývojové stadia člověka	
Člověk a zdraví		
- vysvětlí vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná význam duševní hygieny pro člověka - uvede návykové látky a jejich nebezpečí	Duševní hygiena Toxikomanie	EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Výstup: seznámí se zásadami duševní hygieny a nebezpečím návykových látek

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dědičnost		
- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu nepohlavního a pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady - vlivu prostředí na utváření organismů - definuje pojem: gen, křížení, genové inženýrství	Základy genetiky	EV – Základy podmínky života (důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů) Výstup: uvědomuje si význam genetiky pro člověka i přírodu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Země		
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Vznik, stavba	
Mineralogie		
- rozumí prvkům souměrnosti krystalu a jejich významu - zná stupnici tvrdosti	Krystal, nerost, hornina Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů	
Třídění nerostů		
- rozpozná vybrané nerosty podle charakteristických vlastností - zná význam důležitých nerostů (kovy, nekovy, sulfidy, oxidy)	Chemické třídění minerálů	EV – Základní podmínky života (energetické zdroje) Výstup: vysvětlí význam energetických zdrojů a způsoby jejich získávání a využívání v okolí
Geologie		
- rozpozná horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a uvede způsob jejich vzniku - zdůvodní význam a použití důležitých hornin (žula, pískovec, vápenec, břidlice)	Petrologie –horniny vyvřelé, usazené a přeměněné	EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje) Výstup: vysvětlí význam přírodních zdrojů a způsoby jejich získávání a využívání v okolí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Geologické děje		
- objasní důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - vysvětlí druhy zvětrávání - popíše vlivy erozí ve svém okolí (pískovcové útvary – skalí město Touloucovy maštale)	Vnitřní a vnější geologické děje	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě) Výstup: uvědomuje si význam médií jako zdroje informací pro člověka z hlediska bezpečnosti EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Výstup: objasní význam ochrany přírodních útvarů
Pedologie		
- zhodnotí význam půdních činitelů pro vznik půdy - zná hlavní půdní typy a půdní druhy	Vznik, složení, vlastnosti a třídění půd	EV – Základní podmínky života (zemědělství a životní prostředí) Výstup: vysvětlí význam půdy jako zdroje minerální výživy pro rostliny, seznámí se s problematikou ohrožení půdy, rekultivací a situací v okolí
Vznik a vývoj života na Zemi		
- vysvětlí teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	Teorie vzniku života	
Vývojové éry Země		
- orientuje se v jednotlivých geologických érách podle charakteristických znaků a typických	Prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
organismů včetně jejich zkamenělin a kosterní pozůstatků - objasní vznik a původ energeticky významných zdrojů (uhlí, ropa, plyn atd.)		přírody a kulturních památek) Výstup: uvědomuje si důležitost zkamenělin a kosterních pozůstatků jako historického zdroje vývoje života na Zemi EV – Základní podmínky života (energetické zdroje) Výstup: vysvětlí význam energetických zdrojů
Geologický vývoj a stavba ČR		
- zná geologický vývoj a stavbu ČR - rozlišuje hercynské a alpínsko–himalájské vrásnění	Český masiv Západní Karpaty	
Ekologie		
- zná a orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - objasní základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí	Základy ekologie Biotické a abiotické složky životního prostředí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody) Výstup: uvědomuje si aktivní přístup k ochraně životního prostředí
Člověk a životní prostředí		
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů	Vliv člověka Rovnováha ekosystémů	EV – Ekosystémy (ochrana ekosystémů) Výstup: uvědomuje si

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		nenahraditelnost jednotlivých ekosystémů pro život organismů na Zemi
Stav životního prostředí		
- sleduje aktuální stav životního prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Zdroje energie	EGS – Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání) Výstup: vysvětlí význam především obnovitelných zdrojů energie a spolupráci ekonomicky vyspělých zemí světa v této problematice
Člověk a biosféra		
- zná a orientuje se v globálních problémech biosféry - rozumí principům trvale udržitelného rozvoje	Globální problémy světa Ochrana přírody Význam zeleně	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (principy udržitelného rozvoje společnosti)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		Výstup: seznámí se s hlavními celosvětovými problémy EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: objasní význam celosvětové spolupráce a mezinárodních organizací pro ochranu přírody – UNESCO

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7, 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Žáci využívají k učení různé formy a metody práce doporučenými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, diskuze, frontální výuka, projektové vyučování, zeměpisné vycházky a exkurze, ...). Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (učebnice zeměpisu, atlasy, mapy, globusy, telurium, kompasy, měřicí přístroje, encyklopedie, časopisy, internet, videokazety, ...)

Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- používání geografických poznatků v praktickém životě

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět Zeměpis úzce souvisí s dalšími předměty:

Chemie – složení atmosféry, znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...

Fyzika – sluneční soustava, vesmír, ...

Přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, CHKO, národní parky, ...

Matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...

Dějepis – zeměpisné objevy, kultura národů, historie států, ...

Jazyky – jazykové skupiny, zeměpisné rozšíření jednotlivých jazyků

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: EGS, EV, MKV, VDO, OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, používání odborné terminologie, nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých, k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k práci s chybou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k využívání skupinového vyučování, k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat, k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje, k tomu, aby brali ohled na druhé, k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu, k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Planeta Země		
- vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období	Tvar a rozměry Země Pohyby Země	
Vesmír a Sluneční soustava		
- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby a fáze Měsíce - rozumí pojům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, galaxie	Slunce Planety Družice Komety a meteorická tělesa Hvězdy	
Globus a mapa		
- používá globus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - umí se orientovat v různých druzích plánů a map, přepočítávat vzdálenosti podle měřítek - seznámí se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky	Globus Mapy různých měřítek	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
vyhledá potřebné informace v atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících - určuje na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit - vysvětlí příčiny rozdílného času, pochopí účel časových Pásem - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruhy		
Sféry		
- objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch – reliéf, jako výsledek složitého působení přírodních činitelů: zemětřesení a sopečná činnost, zvětrávání, činnosti větru, působení tekoucí vody - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovná je - pozoruje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - popíše složení půdy, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě	Litosféra Hydrosféra Atmosféra Pedosféra Biosféra	EV – Základní podmínky života (Voda, ovzduší, půda, biosféra) Výstup: uvědomí si význam životního prostředí a nutnost jeho ochrany

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- objasní uspořádání vegetačních pásů v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce		
Světadíly a oceány		
- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů, podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - seznámí se s pojmy rozloha, poloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	Afrika Austrálie a Oceánie Antarktida	EGS – Objevujeme Evropu a svět (Afrika, Austrálie) Výstup: dokáže porovnat styl života u nás a v uvedených oblastech
Opakování		
- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování		
- zopakuje si učivo probírané v 6. třídě	Planeta Země Sféry Afrika Austrálie a Oceánie	
Amerika, oceány		
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Fyzickogeografická sféra Obyvatelstvo Kanada USA Státy střední Ameriky Brazílie Karibské státy Andské státy Laplatské státy Atlantský oceán Severní ledový oceán	EV – Ekosystémy (Tropický deštný les – Amazonie) Výstup: porovná s našimi lesy, uvědomí si jeho význam a ohrožení VDO – Občan, občanská společnost a stát (Jednotlivé oblasti a státy) Výstup: seznámí se s prvky demokracie a formami vlády těchto území MKV – Multikulturalita (Jednotlivé oblasti a státy) Výstup: poznává a respektuje zvláštnosti různých etnik a kultur

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Asie		
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Fyzickogeografická sféra Jihozápadní Asie Střední Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie	VDO – Občan, občanská společnost a stát (Jednotlivé oblasti a státy) Výstup: seznámí se s prvky demokracie a formami vlády těchto území MKV – Multikulturalita (Jednotlivé oblasti a státy) Výstup: poznává a respektuje zvláštnosti různých etnik a kultur
Evropa		
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti	Fyzickogeografická sféra Státní zřízení, mezinárodní organizace, ekonomika Jižní Evropa Západní Evropa Severní Evropa Střední Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa	EGS – Jsme Evropané (Evropské organizace) Výstup: rozšíří své znalosti o Evropské unii a dalších mezinárodních organizacích – Evropa a svět nás zajímá (Státy Evropy) Výstup: podrobněji se seznámí s jednotlivými oblastmi, jejich zvyky a tradicemi, prezentují vlastní zážitky a zkušenosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí		VDO – Občan, občanská společnost a stát (Jednotlivé oblasti a státy) Výstup: seznámí se s prvky demokracie a formami vlády těchto území
Opakování		
- zopakuje si probírané učivo a utřídí poznatky		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování		
- zopakuje si učivo probírané v 6. a 7. třídě	Planeta Země Sféry Světadíly	
Česká republika		
- určí geografickou polohu České republiky a její sousední státy - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod	Poloha a vývoj území státu Geologický vývoj a povrch Podnebí a vodstvo Půda, rostlinstvo a živočišstvo Průmysl Zemědělství Lesní a vodní hospodářství Doprava a spoje Služby a zahraniční obchod Rekreace a cestovní ruch	EV – Ekosystémy (Lidská sídla v ČR) Výstup: seznámí se s funkcemi a vztahem umělého ekosystému k okolí – Lidské aktivity a problémy ŽP v ČR (Zemědělství, doprava, průmysl, přírodní zdroje) Výstup: seznámí se s problémy vznikajícími působením člověka a uvědomí si nutnost ochrany a šetření přírodních zdrojů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Regiony ČR		
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR - charakterizuje jejich hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti - srovnává jejich součásti	Kraje ČR	EV – Ochrana přírody a kulturních památek Výstup: uvědomí si důvody a význam ochrany těchto míst
Místní region		
- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	Chrudimsko Skutečsko	EV, VDO – Vztah člověka k prostředí, Formy participace občanů v politickém životě (Naše obec) Výstup: prohloubí své znalosti o obci vyhledáváním a prezentací podrobnějších údajů o přírodních zdrojích, přírodě, místní samosprávě, kultuře, ...
Opakování		
- zopakuje si probírané učivo a utřídí poznatky		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování		
- zopakuje si učivo probírané v 8. třídě	ČR	
Obyvatelstvo a sídla		
- pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací	- Poloha a vývoj území státu - Geologický vývoj a povrch - Podnebí a vodstvo - Půda, rostlinstvo a živočišstvo - Průmysl - Zemědělství - Lesní a vodní hospodářství - Doprava a spoje - Služby a zahraniční obchod - Rekreace a cestovní ruch	EV – Ekosystémy (Lidská sídla)Výstup: seznámí se s funkcemi a vztahem umělého ekosystému k okolí – Vztah člověka k prostředí (Nerovnoměrnost života na Zemi) Výstup: uvědomí si rozdílné podmínky a z nich vyplývající rozdílný společenský vývoj na Zemi
Hospodářský zeměpis		
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- Průmysl - Zemědělství - Lesní a vodní hospodářství - Doprava - Služby	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (Zemědělství, doprava, průmysl, přírodní zdroje) Výstup: seznámí se s problémy vznikajícími působením člověka

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství		a uvědomí si nutnost ochrany a šetření přírodních zdrojů
Krajina a životní prostředí		
- rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a lidských činností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí na konkrétním případě odpovědné a neodpovědné jednání ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí na lokální, regionální a globální úrovni	Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí Přírodní a kulturní krajiny Globální problémy lidstva Trvale udržitelný rozvoj	EV – Ekosystémy (Kulturní krajina) Výstup: porovnává ovlivnění přírody během vývoje civilizace, pochopí
Opakování		
- zopakuje si probrané učivo a utřídí poznatky		

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika je realizován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně během II. pololetí, v 7. a 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně po celý rok. Všichni žáci v 5. ročníku získali základy práce na počítači pro 2. stupeň nebo případný přestup na víceleté gymnázium, v 9. ročníku pro vstup na střední školy.

Žáci mohou být v hodině děleni do skupin podle znalostí a schopností – v případě vysokého počtu žáků ve třídě na dvě oddělené skupiny (v 6., 7. ročníku bez žádného kritéria dělení, v 9. ročníku podle dosažených znalostí a schopností na začátečníky a pokročilé). Učební osnovy jsou tedy zpracovány jednotně pro skupiny v 6., 7. ročníku a v 9. ročníku zvlášť pro úroveň začátečníků a zvlášť pro úroveň pokročilých. Pokročilá úroveň v 9. ročníku – učivo apod. vychází z toho, že žák zvládá základy práce na počítači, úvodní opakování tuto úroveň sjednocuje a vytváří tak podmínky pro zpracování projektu ročníkové práce.

V 6. ročníku je učivo zaměřeno na práci s tabulkovým editorem, v 7. ročníku na prezentační program a práci na vybrané téma ze vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, v 9. ročníku s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Žáci využívají k učení různé formy a metody práce (doporučovanými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, diskuze, frontální výuka,...). Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (odborné časopisy, odbornou literaturu, Internet,...) Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Z tohoto důvodu se třídy mohou dělit na skupiny podle počtu pracovních stanic. Žáci mají s dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, dataprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software

- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Informatika se prolíná s dalšími vyučovacími předměty:

Výtvarná výchova – práce s obrázky a textem – plakáty, obaly, přání

Český jazyk a literatura – práce s textem, sloh, pravopis, komunikace

Cizí jazyk – práce s textem v cizím jazyce (Microsoft Word)

Matematika – jednoduché početní operace, grafické znázornění dat – grafy, rovinné útvary, plošné objekty

Fyzika, Chemie, Přírodopis – získávání potřebných informací

Zeměpis – mapy, informace o ČR, EU, světě

Dějepis – získávání informací o dějinách

Průřezová témata:

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: EGS, MKV, VDO, EV, OSV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, aby pro toto poznávání využívali zkušeností s jiným SW, spolupracovali s ostatními žáky, využívali nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Učitel umožňuje, aby žáci využívali svých poznámek při praktických úkolech, vede žáky k pořizování si takových poznámek, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Učitel umožňuje, aby žáci porovnávali informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, pochopení, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Učitel vede žáky nejen k nalézání řešení problémů, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Učitel podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k využívání pro komunikaci na dálku vhodné technologie – vyžaduje, aby některé práce žáci odevzdávali prostřednictvím elektronické pošty.

Učitel dbá, aby žáci při komunikaci dodržovali vžitá konvence a pravidla.

Učitel vede žáky, aby využívali při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení, softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce.

Učitel umožňuje, aby žáci publikovali a prezentovali své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, ppt prezentace apod.).

Učitel vyžaduje dodržování základních typografických pravidel, dbá na estetický vzhled výstupního materiálu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně aby při projektech pracovali v týmu, rozdělili a naplánovali si práci, hlídali si časový harmonogram apod.

Učitel umožňuje žákům přizváním k hodnocení prací – hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci žáky vede k ohleduplnosti a taktu, pochopení, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Učitel vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.

Učitel je příkladem – podporuje vlastní zkušenosti žáků k využívání při výuce ostatních žáků, učení se od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.

Kompetence občanské

Učitel seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...), požaduje jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

Učitel vede žáky ke kritickému myšlení při zpracovávání informací jakým jsou obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Učitel netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům, nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Učitel na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí, neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.

Učitel využívá pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP a uplatňuje individuální přístup k žákům.

Učitel v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace, je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

Učitel respektuje osobnost žáka, jeho práva a záliby, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování

Kompetence pracovní

Učitel seznamuje a požaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou.

vede žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce.

Učitel s žáky provádí základní údržbu hardwarového zařízení, vede je k šetrné práci s výpočetní technikou.

Učitel vede žáky k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Základy práce s počítačem		
- korektně zapne a vypne stanici a přihlásí se a odhlásí ze sítě	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě	
- orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift, ...) - s myší ovládá základní operace: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu	Práce s klávesnicí a myší Části klávesnice Pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení	
Práce s PC a naše zdraví		
- uvede negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC	Vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení)	
Práce se složkami a soubory		
- orientuje se ve struktuře složek - rozlišuje místní a síťové disky - vytvoří soubor, složku - přejmenuje soubor, složku (zkopíruje, přesune, případně odstraní)	Nejznámější manažery (Total Commander, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) Pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor Postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Práce s grafickým editorem		
- s použitím nástrojů nakreslí obrázek a uloží jej, příp. otevře pro změny a změněný znovu uloží	Grafika Programy na tvorbu obrázků Uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku Základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)	
Práce s textovým editorem		
- ve Wordu napíše krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevře existující soubor, upraví vlastnosti písma a odstavce, příp. vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu - uloží změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Textové editory Pojem: textové editory (příklady: Poznámkový blok, WordPad, Word ...) Uložení, otevření souboru Pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) Označení části textu do bloku Psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) Základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) Písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) Zarovnání odstavce (panel nástrojů) Vložení obrázku – WordArt, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry – výplň a ohraničení)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Práce s tabulkovým editorem		
- vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - orientuje se v „Excelovském“ okně, sešitě - vytvoří tabulku, naplní ji daty a upraví její vzhled - provádí jednoduché početní operace (s daty pomocí vzorců) - vytvoří tabulku - danou tabulku prezentuje v podobě grafu a upraví jeho vzhled - graf i tabulku vloží do Wordu.	Excel K čemu jsou tabulkové procesory Pojmy: sešit, list, řada, sloupec, buňka Pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu Označení řady, sloupce, buněk Zadávání údajů Vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování) Vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk Jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení) Pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu Vložení tabulky a grafu do Wordu	
Internet		
- orientuje se v prostředí webu - vyhledává webové stránky o určitém tématu - stahuje a ukládá informace z webových stránek - používá hypertextové odkazy, chápe jejich princip - rozumí skladbě internetové adresy	Vznik, služby internetu WWW = world wide web = web Pohyb po webu (přes hypertextové odkazy, známá adresa, jednoduché vyhledávání) Ukládání z webu (obrázek, text)	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výstup: kriticky přistupuje k informacím, ověřuje si zdroje EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: vyhledá místa a události prostřednictvím internetu EGS – Objevujeme Evropu a

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		svět (Evropa a svět) Výstup: vyhledá informace o ČR i světě prostřednictvím internetu MKV – Lidské vztahy (tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce) Výstup: komunikuje s lidmi z různých kultur prostřednictvím internetu VDO – Občan, občanská společnost a stát (vzájemná komunikace) Výstup: zaujme vlastní stanovisko v pluralitě názorů
Elektronická pošta		
- napíše zprávu - přečte si došlou zprávu - smaže zprávu	El. pošta = e-mail Vztah k Internetu Pojem: poštovní programy (příklady: MS Outlook, MS Outlook Express) Spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv Nevyžádaná pošta	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora) Výstup: posoudí sdělení z hlediska záměru

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Základy práce s počítačem		
	Přihlášení a odhlášení ze sítě Bezpečnost práce v síti (hesla)	
- rozlišuje pojmy hardware a software - vysvětlí funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače - zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí - vysvětlí pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízení - vysvětlí pojem software, utřídí základní skupiny software a vysvětlí jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware, software a postupuje poučeně v případě jejich závady - respektuje pravidla bezpečné práce	HARDWARE – SOFTWARE Vysvětlení pojmů HW – základní jednotka (procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska) Výkon procesoru, kapacita pamětí HW – periferie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...) SW – operační systémy, aplikace, utility	VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Výstup: přijímá odpovědnost za své činy (SW pirátství)
- vysvětlí, co je počítačový virus, co může virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit - vyjmenuje alespoň dva antivirové programy spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem	Viry a antivirové programy (antiviry)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- vysvětlí význam komprimace při ukládání souborů - vyjmenuje alespoň dva komprimační programy, spustí komprimační program a uloží komprimovaný soubor	Komprimační programy	
- ovládá práci s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci - využívá podobnosti ovládání programů pro OS a některé klávesové zkratky	Operační systémy a jejich základní funkce, Windows Orientace na klávesnici, důležité klávesy Práce s myší Práce s okny – zavřít, minimalizovat, maximalizovat, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny	
- uvede negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC	Práce s PC a naše zdraví Vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení)	
Práce se složkami a soubory		
- orientuje se ve struktuře složek - rozlišuje místní a síťové disky - uspořádá si data na svém uživatelském kontě	Nejznámější manažery (Total Commander, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) Pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor Postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru	
Práce s grafickým editorem		
- vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapové a vektorové grafické editory) - v grafickém programu vytvoří obrázek; obrázek	Grafika Programy na tvorbu obrázků Vytvoření a úprava obrázku	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
upraví, uloží a vytiskne		
Práce s textovým editorem		
- napíše požadovaný text, opraví v textu chyby - v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu - označí různé bloky textu myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí - zformátuje text a odstavce - využije schránku při práci s textem (při kopírování, přesouvání) - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky - vloží do dokumentu obrázky, upraví obrázek podle potřeby - použije ozdobné písmo a různé grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu - vytvoří jednoduchou tabulku - vytiskne zpracovaný dokument	Textové editory Pojem: textové editory (příklady: Poznámkový blok, WordPad, Word ...) Zobrazení a nastavení stránky Práce se schránkou Formáty odstavce Tabulátory a jejich užití Vkládání a úpravy obrázků Grafické prvky, písmo Tabulky Tisk a úpravy před tiskem	
Práce s tabulkovým procesorem		
- orientuje se v „Excelovském“ okně, sešitě - vytvoří tabulku, naplní ji daty a upraví její vzhled - provádí jednoduché početní operace (s daty pomocí vzorců) - vytvoří graf a upraví jeho vzhled - graf i tabulku vloží do Wordu.	Excel K čemu jsou tabulkové procesory Základní pojmy (buňka, list, typy dat) Vytvoření tabulky Vkládání a editace dat Jednoduché výpočty Jednoduché vzorce (suma, průměr) Prezentace výsledků v podobě grafu	
Internet		
- orientuje se v prostředí webu - vyhledává webové stránky o určitém tématu	Vznik, služby internetu Pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známé	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vztah

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- stahuje a ukládá informace z webových stránek - používá hypertextové odkazy, chápe jejich princip - rozumí skladbě internetové adresy - využívá základní služby Internetu a ví k čemu slouží	adresy, vyhledávání Ukládání z webu: obrázek, celá stránka, vykopírování části textu	mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výstup: kriticky přistupuje k informacím, ověřuje si zdroje EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: vyhledá místa a události prostřednictvím internetu EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vyhledá informace o ČR i světě prostřednictvím internetu MKV – Lidské vztahy (tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce) Výstup: komunikuje s lidmi z různých kultur prostřednictvím internetu VDO – Občan, občanská společnost a stát (vzájemná komunikace) Výstup: zaujme vlastní stanovisko v pluralitě názorů
Elektronická pošta		
- používá el. poštu pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů)	El. pošta = e-mail Přístup k poště (samostatná služba, přes web. rozhraní) Poštovní programy	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
	Napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy, odpověď a poslání kopie došlé zprávy dál Připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy	Výstup: posoudí sdělení z hlediska záměru
Prezentace informací		
- ukáže na příkladech způsoby prezentace informací - spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci - vytvoří vlastní (ppt, web, aj.) prezentaci na zadané téma - vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, etické kódy využívání software - objasní, proč Internet ne – vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady - v textech regionálních tiskovin vyhledá porušení typografických pravidel a vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu	MS PowerPoint Způsoby prezentace informací – webové stránky, prezentační programy, multimédia Prezentační program: ukázka, použití, vytvoření vlastní prezentace Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika Estetická a typografická pravidla	VDO – Občan, občanská společnost a stát (vzájemná komunikace) Výstup: zaujme vlastní stanovisko v pluralitě názorů VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Výstup: přijímá odpovědnost za své činy (SW pirátství)
Závěrečná práce – výstup – prezentace		
- na vybrané téma ze vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu vytvoří vlastní prezentaci (ppt, web, aj.) která bude sloužit jako výukový materiál pro nižší ročníky (u ppt prezentace minimálně 10 snímků), - výsledek (srozumitelnost, estetický dojem) prezentace ověří na vybrané skupině žáků - účastí v soutěži o nejlepší prezentaci, apod.	Struktura prezentace Dodržování autorských práv Stahování dat z internetu Úprava obrázků Věrohodnost informací Estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Prezentace a animace v MS PowerPoint Možnosti pomoci zkušenější osoby	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora) Výstup: posoudí sdělení z hlediska záměru MV – tvorba mediálního sdělení (mediální sdělení) Výstup: zpracuje sdělení

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9. – základní uživatelská znalost

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Základy práce s počítačem		
	Přihlášení a odhlášení ze sítě Bezpečnost práce v síti (hesla)	
- rozlišuje pojmy hardware a software - vysvětlí funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače - zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí - vysvětlí pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízení - vysvětlí pojem software, utřídí základní skupiny software a vysvětlí jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware, software a postupuje poučeně v případě jejich závady - respektuje pravidla bezpečné práce	HARDWARE – SOFTWARE Vysvětlení pojmů HW – základní jednotka (procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska) Výkon procesoru, kapacita pamětí HW – periferie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...) SW – operační systémy, aplikace, utility, antivirové programy, komprimační programy	VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Výstup: přijímá odpovědnost za své činy (SW pirátství)
- ovládá práci s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci - využívá podobnosti ovládání programů pro OS a některé klávesové zkratky	Operační systémy a jejich základní funkce, Windows Orientace na klávesnici, důležité klávesy Práce s myší Práce s okny – zavřít, minimalizovat, maximalizovat,	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
	zmenšit do původní velikosti, změna velikosti okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny	
- uvede negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC	Práce s PC a naše zdraví Vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení)	
Práce se složkami a soubory		
- orientuje se ve struktuře složek - rozlišuje místní a síťové disky - uspořádá si data na svém uživatelském kontě	Nejznámější manažery (Total Commander, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) Pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor Postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru	
Práce s grafickým editorem		
- s použitím nástrojů nakreslí obrázek a uloží jej, příp. otevře pro změny a změněný znovu uloží	Grafika Programy na tvorbu obrázků Uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku Základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)	
Práce s textovým editorem		
- vytvořit vlastní dokument nebo upraví existující a změny uloží - změni vlastnosti písma a odstavců	Textové editory Pojem: textové editory (příklady: Poznámkový blok, WordPad, Word ...)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- do dokumentu vloží jakýkoliv obrázek, upraví jeho vlastnosti a vhodně jej umístí do textu - vytvoří jednoduchou tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled podle potřeb a umístí ji do textu - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Otevření, uložení změn Pohyb v dokumentu, označení části textu Pojmy: slovo, věta, odstavec Změna vlastností písma Psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu Změna vlastností odstavce Vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností: pravé tl. myši , vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu Pojmy: buňka, řada, sloupec Vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky Spolupráce s Excelem	
Práce s tabulkovým procesorem		
- orientuje se v „Excelovském“ okně, sešitě - vytvoří tabulku, naplní ji daty a upraví její vzhled - provádí jednoduché početní operace (s daty pomocí vzorců) - vytvoří graf a upraví jeho vzhled - graf i tabulku vloží do Wordu.	Excel K čemu jsou tabulkové procesory Pojmy: sešit, list, řada, sloupec, buňka Pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu Označení řady, sloupce, buněk Zadáání údajů Vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování) Vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk Jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení) Pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
	vlastností grafu Vložení tabulky a grafu do Wordu	
Prezentace informací		
- spustí prezentační program - vytvoří vlastní prezentaci (ppt)	MS Power Point	
Internet		
- orientuje se v prostředí webu - vyhledává webové stránky o určitém tématu - stahuje a ukládá informace z webových stránek - používá hypertextové odkazy, chápe jejich princip - rozumí skladbě internetové adresy - využívá základní služby Internetu a ví k čemu slouží	Vznik, služby internetu Pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známé adresy, vyhledávání Ukládání z webu: obrázek, celá stránka, vykopírování části textu	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výstup: kriticky přistupuje k informacím, ověřuje si zdroje EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: vyhledá místa a události prostřednictvím internetu EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vyhledá informace o ČR i světě prostřednictvím internetu MKV – Lidské vztahy (tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce) Výstup: komunikuje s lidmi z různých kultur prostřednictvím internetu VDO – Občan, občanská

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		společnost a stát (vzájemná komunikace) Výstup: zaujme vlastní stanovisko v pluralitě názorů
Elektronická pošta		
- používá el. poštu pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů)	El. pošta = e-mail Přístup k poště (samostatná služba, přes web. rozhraní) Poštovní programy Napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy, odpověď a poslání kopie došlé zprávy dál Připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora) Výstup: posoudí sdělení z hlediska záměru
Odborná písemné práce (projekt)		
Podrobnosti: 9. r. – pokročilá uživatelská znalost		

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9. – pokročilá uživatelská znalost

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Základy práce s počítačem – opakování		
- popíše jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače - má přehled o vývoji výpočetní techniky - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware, software a postupuje poučeně v případě jejich závady - respektuje pravidla bezpečné práce - uvede negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC	Opakování – vývoj VT, HW, SW, síť	VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Výstup: přijímá odpovědnost za své činy (SW pirátství)
Práce se složkami a soubory		
- uspořádá si data na svém uživatelském kontě	Připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru	
Práce s grafickým editorem		
- s použitím nástrojů nakreslí obrázek a uloží jej	Grafika Uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Práce s textovým editorem		
- upravit vzhled dokumentu	Word Formát písma a odstavce Styly, generování obsahu Vzhled stránky, číslování, záhlaví a zápatí	
Práce s tabulkovým procesorem		
- vytvoří tabulku a graf, upraví jejich vzhled, používá základní vzorce a jednoduché funkce - vytvořenou tabulku a graf přenesse do textového editoru	Excel Vytvoření a úprava vzhledu tabulky Vzorce, základní funkce Vytvoření a úprava vzhledu grafu Spolupráce s textovým editorem	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Prezentace informací		
- spustí prezentační program - vytvoří vlastní prezentaci (ppt)	MS Power Point	
Internet		
- orientuje se v prostředí webu - vyhledává webové stránky o určitém tématu - využívá základní služby Internetu a ví k čemu slouží - zná historii vzniku a vývoje Internetu	Vznik, služby internetu Pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známé adresy, vyhledávání Ukládání z webu: obrázek, celá stránka, vykopírování části textu	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výstup: kriticky přistupuje k informacím, ověřuje si zdroje EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: vyhledá místa a události prostřednictvím internetu EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vyhledá informace o ČR i světě prostřednictvím internetu MKV – Lidské vztahy (tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce) Výstup: komunikuje s lidmi z různých kultur prostřednictvím internetu VDO – Občan, občanská společnost a stát (vzájemná komunikace)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
		Výstup: zaujme vlastní stanovisko v pluralitě názorů EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv na prostředí) Výstup: zaujme postoj k ochraně ŽP EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) Výstup: zaujme stanovisko k ochraně zdraví
Elektronická pošta		
- používá el. poštu pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů i pro odesílání příloh	El. pošta = e-mail Přístup k poště, poštovní programy Připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora) Výstup: posoudí sdělení z hlediska záměru MKV – Lidské vztahy (rozvíjení spolupráce s jinými lidmi) Výstup: komunikuje s lidmi z různých kultur
Odborná písemné práce (projekt)		
- žáci utvoří týmy (příp. zůstanou jednotlivě) – spolupracuje, řeší problémy a případné konflikty	V průběhu celého roku žáci zpracovávají ročníkovou práci a tak si osvojují postup zpracování písemné odborné práce	
- stanoví si téma vhodného rozsahu, hloubky	1. etapa: Stanovení tématu Šířka, hloubka tématu, limity při volbě tématu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- vyhledává a orientuje se v informacích - pořídí si záznam	2. etapa: Získávání informací Prameny informací (zvukové; písemné, vlastní zkušenost) Zdroje informací (knihovny, informační střediska, archivy, databáze, web, e-mail ...) Postup vyhledávání, výběru a získávání informací záznam o prameni informací	EGS – Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: vyhledá informace o ČR i světě MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení) Výstup: chápe podstatu sdělení VDO – Občan, občanská společnost a stát (vzájemná komunikace) Výstup: zaujme vlastní stanovisko v pluralitě názorů, pochopí význam autorského zákona
- vybírá si důležité prameny - při studiu pramenů informací využívá možností grafického zpracování kopie textu - dodržuje zásady rozlišení doslovného citátu, parafráze a vlastních myšlenek - u poznámek uvádí pramen informací	3. etapa: Studium informací Čtení (zásady, postup studia odborného pramene informací) Grafické zpracování textu (barevnost, podtrhávání, zatrhávání, ...) Samostatné poznámky a výpisky	
- nastudované informace zpracuje do uceleného dokumentu s logickým postupem výkladu - pro zpracování využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovými a grafickými editory, příp. tabulkovými procesory. - respektuje zadané požadavky.	4. etapa: Zpracování informací Struktura písemného projevu (osnova, úrovně, logická struktura) Postup zpracování textu vč. obrazového vybavení Požadavky na rozsah a úpravu dokumentu Informační etika, autorský zákon (citáty, citování použitých pramenů)	MV – tvorba mediálního sdělení (mediální sdělení) Výstup: zpracuje sdělení
- každý tým zpracuje výsledný dokument tak, aby	5. etapa: Výstup	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
splňoval formální i estetické nároky poloodborné písemní práce středního rozsahu.	Typy odborných písemných prací (stručná zmínka) Formální náležitosti a grafická úprava výsledné práce	
- tým prezentuje svou ročníkovou práci před ostatními spolužáky ve skupině	6. etapa: Prezentace Ústní projev (verbální a neverbální složka) Prezentační technika (SW, technika) PowerPoint – tvorba jednoduché prezentace	VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své postoje a činy) Výstup: prezentuje, diskutuje a argumentuje
	Společné shrnutí a zhodnocení celého procesu tvorby ročníkové práce.	

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Žáci využívají k učení různé formy a metody práce doporučenými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, diskuze, frontální výuka, projektové vyučování, exkurze, ...). Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (učebnice dějepisu, dějepisné atlasy, mapy, encyklopedie, internet, makety historických předmětů, videokazety, audionahrávky, fotografie, ...)

Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- zaujímání a obhajování vlastních postojů
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – orientace na mapě, porovnání územního rozsahu států (minulost se současností)

Matematika, Fyzika, Přírodopis, Chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...

Výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci, vznik vědních oborů, významné osobnosti (vědci, vynálezci)

Hudební výchova – vývoj hudby a hudebních nástrojů, významní skladatelé, ...

Jazyky – vznik písma, prvních literárních památek, významní spisovatelé a jejich tvorba, ...

Výchova k občanství – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém, ...

Tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry, ...

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: EGS, MKV, VDO, EV, OSV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede k zamyšlení nad historickým vývojem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika), zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, zařazuje do výuky diskuzi, vede žáky k věcnému argumentování, vede žáky k práci s různými typy textů, vede k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vytváří příznivé klima třídy, dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence občanské

Učitel reflektuje při výuce společenské i přírodní dění, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat, vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Úvod do učiva		
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny	
Pravěk		
- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí - pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa	Starší doba kamenná Mladší doba kamenná Doba bronzová Doba železná	MKV – Etnický původ (vznik ras a národů) EGS – Jsme evropané Výstup: uvědomí si společný původ a rovnocennost jednotlivých ras a národů
Starověk – první státy		
- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy kultury a náboženských představ - najde na mapě místa vzniku prvních států	Starověký Egypt Mezopotámie Starověká Indie a Čína	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Starověké Řecko		
- seznámí se s podmínkami a způsobem života ve starém Řecku - vysvětlí úlohu náboženství a kultury v životě Řeků. - srovná společnost v Aténách a ve Spartě. - vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského. - orientuje se na mapě – poloostrovy, místa bojů,	Mykénské období Homérské období Archaické období (Sparta, Atény) Klasické Řecko Nadvláda Makedonie Kultura a vzdělanost	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie v Aténách) Výstup: seznámí se s počátky fungování demokratické vlády, porovná s monarchií a tyranií
Starověký Řím		
- seznámí se s podmínkami a způsobem života ve starém Římě učí se chápat formy státní moci - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - seznámí se se vznikem a významem křesťanství - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Doba královská Republika a ovládnutí Středomoří Zánik republiky Císařství Pozdní říše římská Kultura, umění a věda v antickém Římě	
Opakování		
- zopakuje si probírané učivo a utřídí poznatky		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování z 6. ročníku		
- zopakuje si probrané učivo a utřídí poznatky	Pravěk Starověk, Starověké Řecko Starověký Řím	
Raný středověk		
- popíše změnu situace v Evropě po příchodu nových etnik, vzniku prvních států a rozšíření křesťanství - porovná rysy západoevropské, byzantské a islámské kulturní oblasti - objasní vývoj Velkomoravské říše a českého státu a jejich postavení v Evropě - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, - uvede příklady románské architektury a kultury	Francká říše Byzantská říše Arabská říše – islám Slované a první státní útvary Sámová říše, Velká Morava První Přemyslovci Křesťanství Románský sloh a kultura	EGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie) Výstup: chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy MKV – Etnický původ (etnické a kulturní skupiny) Výstup: uvede příklady etnických skupin žijících v české a evropské společnosti EV – Lidské aktivity (ochrana kulturních památek) Výstup: chápe důležitost vnímavého a citlivého přístupu ke kulturnímu dědictví

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vrcholný středověk		
- popíše konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - popíše postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, - uvede příklady gotické architektury a kultury	Města a jejich význam Gotický sloh a kultura Křížové výpravy Poslední Přemyslovci Lucemburkové na českém trůně Husitské války	MKV – Lidské vztahy (předsudky a vžití stereotypy) Výstup: uvědomuje si neslučitelnost náboženské intolerance s principy demokratické společnosti a překonává stereotypy a předsudky EV – Lidské aktivity (ochrana kulturních památek) Výstup: viz výše
Pozdní středověk		
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - uvede příklady pozdně gotické architektury a kultury	Ladislav Pohrobek Jiří z Poděbrad Jagellonci na českém trůně Stoletá válka Turci a Arabové	EGS – Jsme Evropané (evropská integrace) Výstup: prohlubuje si vědomosti a chápe souvislosti evropského vývoje
Raný novověk		
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, myšlenky žádající reformu církve, reakce církve na tyto požadavky - objasní postavení českého státu v Evropě a uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky třicetileté války	Změny v Evropě v 15. a 16. století Objevné cesty Renesance a humanismus Absolutistické monarchie v Evropě Habsburkové na českém trůně Třicetiletá válka Francie v době Ludvíka XIV. Barokní sloh a kultura	MKV – Etnický původ (rovnocennost etnických skupin a kultur) Výstup: utváří si postoje tolerance a respektu k odlišným kulturním skupinám EGS –Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- vysvětlí podstatu absolutistické a konstituční monarchie, parlamentarismus - uvede příklady barokní architektury a kultury - rozlišuje znaky jednotlivých kulturních slohů, uvede jejich představitele a významné kulturní památky		Výstup: rozšiřuje a prohlubuje si dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, utváří si pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti VDO – Občan, občanská společnost (příčiny nedorozumění, zdroje konfliktů) Výstup: prohlubuje si schopnost spravedlivého posuzování a respektování odlišností EV – Lidské aktivity (ochrana kulturních památek) Výstup: viz výše
Shrnutí probraného učiva		
- zopakuje si probrané učivo a utřídí poznatky		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování		
- zopakuje si učivo 7. ročníku	Český stát v 10.–14. století. Husitství. Třicetiletá válka	
Novověk – absolutismus 18. s.		
- vysvětlí postavení českých zemí po třicetileté válce. - objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a celé Evropy. - srovná způsob života a formy vlády zemí Evropy. - charakterizuje vznik demokracie a kořeny rasismu na příkladu USA.	Osvícenství. Velká Británie. Vznik USA. Habsburská monarchie – reformy Marie Terezie a Josefa II. České země v polovině 18. století. Rusko za Kateřiny II.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (Vznik USA) Výstup: seznámí se s počátky formulování základních lidských práv a svobod

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Novověk – revoluce koncem 18. – pol. 19. s.		
- popíše situaci ve Francii. - vysvětlí význam francouzské revoluce - objasní vliv osobnosti Napoleona I. na vývoj Evropy. - srovná vývoj Anglie a ostatních států Evropy. - popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost. - objasní kulturní vývoj Evropy.	Velká francouzská revoluce. Císařství Napoleona I. Ponapoleonská Evropa. Vídeňský kongres. Průmyslová revoluce. Zrod kapitalistické společnosti. Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu. Revoluce 1848/1849: pokus o sjednocení Německa a Itálie, Habsburská monarchie a české země Porevoluční Evropa: Viktoriánská Anglie, Francie za Napoleona III., Sjednocení Německa a Itálie. Habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (Velká francouzská revoluce) Výstup: seznámí se s počátky formulování základních lidských práv a svobod

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Moderní doba		
- charakterizuje důsledky průmyslové revoluce pro společnost. - vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války. - vysvětlí příčiny vzniku válečných ohnisek. - popíše příčiny a průběh první světové války. - charakterizuje život na všech frontách za války. - objasní postavení českých zemí, osobnost T. G. Masaryka. - vysvětlí příčiny a průběh vzniku ČSR.	Imperiální doba a kolonialismus. Vzestup USA. Rusko za posledních Romanovců. Japonsko. Kapitalistická společnost. České země před první světovou válkou. První světová válka. Ruské revoluce Vztahy mezi lidmi jednotlivých států po první světové válce. Vznik ČSR.	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (Kolonialismus) Výstup: uvědomí si příčiny nerovnoměrného vývoje v jednotlivých oblastech světa
Opakování		
- zopakuje si probírané učivo a utřídí poznatky		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování z 8. ročníku		
- zopakuje si probrané učivo a utřídí poznatky	Pravěk, starověk, středověk Novověk, první světová válka	
Období po první světové válce		
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje totalitní systémy, širší souvislosti, příčiny a důsledky jejich nastolení - uvědomuje si destruktivní sílu totalitní moci	Poválečné uspořádání světa Vznik Československé republiky Komunismus, fašismus Světová hospodářská krize Mnichovská konference Kultura a věda v první republice	VDO – Principy demokracie Výstup: zaujímá aktivní postoj k obhajování a dodržování lidských práv a svobod MV – Vliv médií (předvolební kampaně a jejich význam) Výstup: získává představu o roli médií VDO – Formy particip. občanů v polit. životě (volební systémy, politika, formy vlády) Výstup: uvědomuje si odpovědnost vůči celku za vlastní rozhodnutí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Druhá světová válka		
- na příkladech vysvětlí antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Vypuknutí druhé světové války Bitva o Anglii Napadení SSSR Protektorát Heydrichiáda Zahraniční odboj Závěrečné etapy druhé světové války Charakteristické rysy druhé světové války	EGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské civilizace) Výstup: prohlubuje si vědomosti potřebné k pochopení evropského vývoje MKV–Princip sociálního smíru (otázka lidských práv, solidarita) Výstup: uvědomu je si, že lidé si jsou rovni a žádná rasa není nadřazená
Evropa a svět po roce 1945		
- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Důsledky druhé světové války Německá otázka Poválečné Československo Národnostní menšiny v ČSR Situace v Evropě Marshallův plán Kultura a věda Komunistické Československo	MKV – Etnický původ (postavení národ. menšin) Výstup: učí se respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, ... VDO – Principy demokracie (demokracie – protiváha diktatury) Výstup: utváří si hodnoty jako je: spravedlnost, svoboda, solidarita, ...

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Druhá polovina 20. století		
- vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa - uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Hrozba třetí světové války, studená válka Politické procesy v Československu Protikomunistický odboj, emigrace SSSR po Stalinově smrti Československo v roce 1968 Normalizace Mezinárodní vývoj Rozklad sovětského bloku Sametová revoluce	EGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a co jí rozděluje, mezinárodní organizace, evropská integrace) Výstup: obohacuje si pohledy v evropské dimenzi, prohlubuje si vědomosti o mezinárodních organizacích a jejich vlivu na řešení celosvětových problémů EV – Lidské aktivity (vliv průmyslu na životní prostředí, změny v krajině) Výstup: uvědomuje si nutnost ochrany přírody a přírodních zdrojů VDO – Občan, ... (Listina základních práv a svobod) Výstup: zaujímá aktivní postoj k obhajování a dodržování lidských práv a svobod

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci využívají všech forem a metod práce k tomu, aby dosáhli požadovaných kompetencí (práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, frontální výuka, exkurze, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, besedy, dotazníky, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály encyklopedie, pracovní listy, internet, sdělovací prostředky – noviny, časopisy, televize, ...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství je zaměřeno na:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- realistické sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Výchova k občanství je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk a literatura – národní jazyk, nářečí–kulturní odlišnosti

Výchova demokratického občana – občan jako odpovědný člen společnosti

Dějepis – národní kořeny, tradice, významné osobnosti

Zeměpis – region, regionální zvláštnosti, migrace obyvatelstva–minority, ekologie

Přírodopis – odpovědný vztah k ochraně životního prostředí

Matematika – rozpočet, procenta, úroky

Výchova ke zdraví – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata : OSV, EGS, MKV, VDO, EV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel motivuje žáky k využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, podporuje žáky v třídění poznatků, hodnocení a vyvozování závěrů, vede žáky k propojování získaných poznatků do širších celků, k hledání souvislostí, vede žáky k vyhledávání a třídění informací, vede žáky k užívání správné terminologie, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky ke kritickému myšlení, podporuje žáky při obhajování svých rozhodnutí, vede žáky k plánování postupů, umožní žákům volný přístup k pomůckám a informacím, klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Učitel projevuje zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování myšlenek a názorů, vede žáky k všestranné a otevřené komunikaci, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, podněcuje žáky k výstižné argumentaci, vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi, dodává žákům sebedůvěru, rozvíjí schopnost pracovat v týmu a respektovat práci druhých, vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

Učitel učí žáky zodpovědně se rozhodovat, vede žáky k respektování názorů ostatních, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, vytváří povědomí národní hrdosti na základě naší kulturní tradice, vede k pochopení principů slušného chování podle společenské normy, projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu.

Kompetence pracovní

Učitel dodává žákům sebedůvěru, vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení, vede žáky k efektivní organizaci vlastní práce, vede žáky k dovednosti účinně využívat materiály k učení, vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou, vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínu.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Rok v jeho proměnách a slavnostech		
- orientuje se v kalendáři, na časové ose - uvede výroční svátky v jednotlivých ročních obdobích, umí vysvětlit jejich původ - jmenuje zvyky a obyčeje, uvádí, které z nich se dodržují v jeho rodině(obci) - jmenuje významné státní svátky (Den české státnosti, vznik ČSR, Den boje za svobodu a demokracii apod.) - uvede příklady pořekadel a přísloví	Kalendář Svátky Výroční zvyky a obyčeje Přísloví a pořekadla	
Domov		
- vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti - uvede příklady památných míst obce a regionu - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	Pojem domov Prostředí domova Bydliště a jeho okolí Volný čas a jeho využití(př. pozitivního a negativního trávení volného času, vliv skupiny vrstevníků)	VDO – Formy participace občanů v polit. životě(obec jako zákl. jednotka samosprávy) Výstup:vyjmenuje možnosti zapojení občana do řízení obce EV – Vztah člověka k ŽP(kultura a příroda obce, její ochrana) Výstup: zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Národ		
- vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu - určí významné historické mezníky v dějinách národa - určí zajímavá a památná místa našeho státu - uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ(oblast kultury, politiky, vědy, sportu apod.) - uvede příklady typických zvyklostí a tradic - vysvětlí pojem národnostní menšina, uvede příklady národnostních menšin, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí - zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti -	Kořeny národa, historie národa Národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti, zvyky a tradice) Mateřština, pronikání cizích výrazů do čes. jazyka	MKV – Etnický původ(rov- nocennost etnických menšin) Výstup:respektuje sociokulturní odlišnosti, uvede i negativní příklady, nabídne řešení
Vlast		
- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při nichž se používají	Pojem vlast Národní a státní symboly Hlavní město Geografické umístění ČR(vliv záp. a vých. kultury)	EGS – Evropa a svět(obje- vujeme Evropu a svět) Výstup:chápe Evropu jako širší vlast, vytvoří si pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Rodina		
- objasní funkci rodiny–roli otce a matky - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a navrhne vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi	Postavení jedince v rodině Role členů rodiny Funkce a vývoj rodiny Vztahy v rodině, rodinné problémy Úplná a neúplná rodina Náhradní rodinná péče Hospodaření rodiny Rozpočet	Projekt: Naše domácnost
Škola		
- zdůvodní nutnost vzájemné spolupráce žáka a učitele, rodiny a školy - uvědomí si význam vzdělání pro život - posoudí možnosti vzdělávání a přípravy na povolání v našem regionu	Práva a povinnosti žáků Systém českého školství Systém celoživotního vzdělávání Poradny, které pomáhají při řešení osobních problémů a při volbě povolání nebo vhodného typu studia Možnosti vzdělávání v našem regionu	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Kultura		
- uvede různé významy slova kultura - objasní vztah kultury a přírody - porovnává různé podoby a projevy kultury(odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - uvede hlavní součásti kultury - jmenuje a na příkladech objasní funkce kultury - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život člověka - orientuje se v nabídce kulturních institucí - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění	Rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, Hodnoty a tradice Kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život Masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) Výstup:utváří si schopnost interpretovat med. sdělení z hlediska jeho informační kvality

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Volný čas		
- popíše svůj denní režim - uvede příklady aktivního a pasivního trávení volného času - rozpozná nevhodné způsoby trávení volného času - aktivně využívá základní kompenzační a relaxační techniky - orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit, připraví program pro volný čas(pro sebe i pro jiné)	Volný čas a jeho využití	Projekt: Volný čas
Hospodářský život		
- objasní formy vlastnictví a uvede jejich příklady - popíše způsob tvorby státního rozpočtu, zdroje příjmů , výdaje - objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu– nabídka, poptávka, zisk, cenová politika, konkurence - vysvětlí funkci peněz a uvede příklady různých forem placení, uvede, jaké služby nabízejí banky - uvede základní formy podnikání - vyhledává v zákoníku práce předpisy týkající se pracovního poměru - sestaví návrh textu pracovní smlouvy - konkretizuje možnosti, jak získat info o volbě povolání - zajímá se o problémy nezaměstnanosti a způsoby jejich řešení	Svět práce–výroba, obchod, služby Daně, podnikání, management Zákoník práce, pracovní smlouva, vznik a skončení pracovního poměru, podmínky práce mladistvých	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP(vliv průmyslu na ŽP) Výstup:objasní dílčí odpovědnost každého jedince za stav ŽP EV – Vztah člověka k prostředí(náš životní styl) Výstup:komunikuje o problémech ŽP v souvislosti s prům. výrobou, podpoří argumenty své stanovisko

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Právní základy státu		
- uvede hlavní znaky státu - na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce	Znaky státu Typy a formy států Státní občanství ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce	VDO – Principy demokracie jako formy vlády(principy demokracie, fungování demokracie) Výstup:participuje na rozhodnutí celku s vědomím vlastní odpovědnosti
Státní správa a samospráva		
- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní hlavní úkoly složek státní moci, jejich orgánů a institucí - vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů - stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR	Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)	VDO – Formy participace občanů v politickém životě(volební systémy, obec jako zákl. jednotka samosprávy) Výstup:pochozí a vysvětlí princip fungování demokratických voleb MV – Fungování a vliv médií ve společnosti(role médií v polit. životě–předvolební kampaň) Výstup:utvoří si kritický odstup od mediálního obsahu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Právo a spravedlnost		
- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva - vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů - uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.) - uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) - na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží	Lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) Právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů) Protiprávní jednání (pojem protiprávní jednání, trestní odpovědnost, postihy protiprávního jednání) Právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)	VDO – Občan, občanská společnost a stát(Listina zákl. práv a svobod, úloha občana v dem. společnosti) Výstup:žák má úctu k zákonu, je si vědom své odpovědnosti za protiprávní chování

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Člověk hledá společnost		
- respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty, navrhne vhodné způsoby řešení - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby komunikace - navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..)	Lidská setkání Podobnost a odlišnost lidí Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Problémy lidské nesnášenlivosti Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) Mezilidská komunikace a její projevy Lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	MKV – Kulturní difference (zákl. problémy sociokulturních rozdílů) Výstup:svými postoji se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám VDO – Občan, občanská společnost a stát(vzájemná komunikace a spolupráce) Výstup:je ochotný pomoci– zejména slabším

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Člověk hledá sám sebe		
- pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - rozpozná vlastní silné a slabé stránky, uvědomí si, že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - schopen sebepoznání, poznání jiných lidí - uvědomí si význam vůle při překonávání překážek - dokáže posilovat své volní jednání - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat - sestaví vlastní žebříček hodnot - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - zamyslí se nad smyslem lidského života - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími - pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody	Člověk jako osobnost Charakter, charakterové vlastnosti, svědomí Sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika Vůle, volní jednání City a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) Životní cíle, aspirace, plánování života Hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) Životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost)	MKV – Kulturní difference(jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti) Výstup:uvědomuje si vlastní identitu, je sám sebou MKV – Princip sociálního smíru a solidarity(nekonfliktní život v multikulturní společnosti) Výstup:chápe odlišnost jako příležitost k obohacení(ne jako zdroj konfliktu)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Člověk hledá svůj svět		
- uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva - uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory - vysvětlí důsledky vstupu ČR do EU - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU - jmenuje některé mezinárodní organizace, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NATO, UNICEF) - posoudí význam ekonomické, bezpečnostní a politické spolupráce na mez. úrovni - navrhne řešení globálních problémů na lokální úrovni - uvede příklady terorismu, zaujme vlastní postoj	Globální problémy lidstva (příklady, příčiny a možné důsledky pro život lidstva) Globalizace (projevy, klady a zápory) Mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) Mezinárodní organizace Mezinárodní spolupráce	EV – Lidská aktivita a problémy ŽP(průmyslová revoluce a demografický vývoj, ekologická zátěž, globalizace) Výstup:uvede příklady ekologického chování, porozumí vztahu člověka a ŽP , pochopí význam ohleduplného vztahu k ŽP EGS – Jsme Evropané(evropská historie, evropská integrace) Výstup:seznámí se s dopadem činnosti EU na osobní i občanský život jednotlivce

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu hodinu týdně. Žáci využívají k učení různé formy a metody práce (doporučovanými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, diskuze, frontální výuka). Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (zpěvníky, encyklopedie, internet, videokazety, audionahrávky). Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na: vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova směřuje k:

- potřebě žáka setkávat se s hudbou a vnímat ji jako důležitou součást života
- uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizaci, zábavě
- poznávání krásy umění, chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získání orientace v širším hudebním spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudební dovednosti

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Dějepis – aplikování poznatků z různých historických období na oblast hudební, vnímání odlišností evropské kultury

Výtvarná výchova – nalézání souvislostí z jiných oborů umělecké činnosti

Tělesná výchova – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí tance, pohybu, gest, improvizace

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EGS, MKV, EV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky ke kultivaci své osobnosti v oblasti hudebního sluchu, hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie, k rozvíjení receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.

Kompetence k řešení problému

Učitel seznamuje žáky s různými vyjadřovacími hudebními technikami, s použitím vhodných prostředků k vyjádření svého záměru, podporuje netradiční způsoby hudebního vyjadřování, při akcích průběžně monitoruje, jak žáci posuzují hudební dění.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch, k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a kužívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace, k naslouchání hudby a vnímání hudebních projevů druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

Učitel pomáhá žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů, vést k pochopení emocionálního působení hudby a jejího vlivu k vytváření mostů mezi lidmi, prohlubovat u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech, k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě, k sebeúctě a úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.

Kompetence pracovní

Učitel se snaží vytvořit pozitivní vztah k aktivním hudebním činnostem, vhodně využívat psychohygienický účinek hudby, správně zacházet s dostupnými hudebními nástroji, různými formami seznamuje žáky s různými profesemi hudební oblasti.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vokální činnosti		
- podle svých individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, zpívá v jednohlase, v dvojhlase - orientuje se v zápise jednoduché písně - doprovází zpěv rytmicky – Orfovy nástroje, hra na tělo - vnímá hudební výrazové prostředky	Intonační cvičení —> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur Sluchové rozlišení akordu dur a moll Zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem Rytmické vyjádření textu písně Názorné ukázky v lidové a umělé tvorbě	EV – Ekosystémy (funkce lesa a ostatní přírody) Výstup: citlivě vnímá krásy přírody, utváří si pozitivní vztah k okolní krajině
Instrumentální a hudebně pohybové činnosti		
- rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje – hra na tělo - má rytmické cítění a rytmickou paměť pohybem reaguje na znějící hudbu (polkový a valčíkový rytmus) - taktuje dvoučtvrt'ový, tříčtvrt'ový a čtyřčtvrt'ový takt - pohybem vyjadřuje obsah písně	Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (písně dle výběru) Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo Rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík Analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma Proměny písně ve staletích Pochod, polka, valčík, mazurka Hra na dirigenta a orchestr Dramatizace písní	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
	Vánoční koledy – dramatické ztvárnění	
Poslechové činnosti		
- sluchem rozpozná dechové nástroje dřevěné, smyčcové, klávesové, bicí, drnkací - rozlišuje skladbu vokální a instrumentální - seznamuje se s operou, operetou, melodramem, muzikálem - seznámí se s hudbou období baroka a romantismu - seznámí se s vybranými skladbami a hudebními osobnostmi z východních Čech	Poznávání hudebních nástrojů (rozdělení do skupin) Vokální a instrumentální skladba (ukázky dle výběru vyučujícího) Besedy, referáty k daným tématům	EGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky historie hudby) Výstup: seznamuje se s vývojem hudby ve staletích

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vokální činnosti		
- při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky - podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně	Lidové a umělé písně (dynamika, takt 2/4, 3/4, 4/4, melodie, rytmus) Výběr písní dle uvážení učitele	MKV – Kulturní diference (jedinečnost člověka i součást etnika) Výstup: poznává lid. písně jiných národů a jejich kulturní tradice
Instrumentální a hudebně pohybové činnosti		
- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu se základním hudebním názvoslovím	Jednoduché taneční kroky (polka, valčík, mazurka, moderní tance, výrazové tance, pantomima, balet, lid. tanec, spol. tance) Sestavování programu při třídních akcích Materiál dle výběru učitele	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Poslechové činnosti		
- při poslechu využívá získané hudební schopnosti a dovednosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpoznává hudební nástroje - zařazuje skladbu do příslušného období	Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu Výběr poslechových skladeb různých období dle uvážení učitele Baroko – Vivaldi Klasicismus – Mozart, Beethoven Romantismus – Chopin, Schubert Český romantismus – Smetana, Dvořák Besedy, referáty k daným tématům	EGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Výstup: vnímá evropské hudební kultury, vývoj hudby ve staletích, charakteristické znaky, odlišnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vokální činnosti		
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - na základě svých schopností zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - dbá na hlasovou hygienu - seznamuje se se základními hudebními pojmy - dle možností zazpívá lidový dvojhlas - rozpoznává prvky moderní hudby	Hlasová a rytmická cvičení Intervaly Rytm. výcvik s oporou hud. nástroje Zpěv lidových i umělých písní (písně dle výběru učitele) Akord (příklady v lidové tvorbě) Semafor – Šlitr, Suchý, Ježek Jazz, swing, rock a country	EV – Základní podmínky života (voda, vzduch, půda) Výstup: citlivě vnímá přírodu a okolní krajinu VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury) Výstup: vnímá propojení politických témat s hudbou
Instrumentální a hudebně pohybové činnosti		
- dle možností tvoří jednoduché doprovody pomocí Orfovy školy - sestavuje pásmo hudby a mluveného slova - podle individuálních dispozic vytleskává obtížnější rytmus, pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	Pásmo reprodukováné hudby Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem podle možností a uvážení učitele Taneční kroky, taktování Polka, valčík, mazurka	Dramatizace v hud. projektu k příležitosti třídních akcí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Poslechové činnosti		
- rozpoznává hudebně – výrazové prostředky v poslechových skladbách - rozlišuje základní vlastnosti tónu - rozpoznává melodii vzestupnou a sestupnou - pojmenovává vybrané hudební formy a zařazuje je do hudebních slohů	Poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů Kánon, opera+koncert, fuga Symfonie Symfonická báseň Vybrané skladby B. Martinů a V. Nováka Besedy, referáty k daným tématům	EGS – Evropa a svět nás zajímá (život a dějiny v jiných zemích) Výstup: srovnává evropské hudební kultury, chápe jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vokální činnosti		
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - podle možností poznává nejstarší hudební památky a zařazuje je do historických období - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - rozpoznává charakteristické znaky a nalézá souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů	Opakování učiva z předchozích ročníků Opakování lidových i umělých písní s důrazem na hudebně výrazové prostředky Výběr písní z období (dle uvážení učitele): – středověk – klasicismus – romantismus Výběr repertoáru dle uvážení učitele: – divadla malých forem – country – česká trampská píseň – folk – pop a rock	EGS – Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života) Výstup: poznává odlišnosti evropských hudebních kultur MKV – Kulturní difference (poznává vlastní kulturní zakotvení) Výstup: objevuje své místo ve společnosti, vztah k místu, kde bydlím
Instrumentální a hudebně pohybové činnosti		
- postihuje hudební výrazové prostředky, spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpoznává hud. nástroje, jejich výrazové možnosti, historii hud. nástrojů	Vhodný výběr písní dle uvážení učitele Hudební nástroje historické a současné	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Poslechové činnosti		
- v proudu znějící hudby rozpoznává hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností	Hudba období pravěku (Egypt, Řecko, Řím) Hudba období středověku (duchovní hudba, gregoriánský chorál) Baroko (hlavní znaky, formy, představitelé) Adventy (Vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční) Klasicismus (znaky, formy, představitelé) Symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart) Český klasicismus (J. Mysliveček, J. J. Ryba) Romantismus (Chopin, Schubert, Čajkovskij) Český romantismus (Smetana, Dvořák, Fibich) Hud. směry 20. století (Janáček, Martinů) Hudební besedy, referáty k daným tématům	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8., 9. ročníku 1 hodina týdně. Žáci využívají k učení různé formy a metody práce. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, krátkodobé projekty, práce v plenéru, besedy v knihovně a muzeu – při návštěvě výstav, výtvarné soutěže, apod.

Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky – individuální pomůcky žáků pro práci s různorodými výtvarnými materiály a technikami – vodové barvy, temperové barvy, různé typy štětců, paleta, nádoba na vodu, různé druhy tužek, uhel, rudka, pera, tuš, voskovky, barevné křídly, sádra, špachtle, netradiční materiály, rydla, různé typy nůžek, provázky, čtvrtky, karton, lepidla, Dále encyklopedie výtvarného umění, nástěnné tabule – typy písma, stavební slohy, počítače – internet, videokazety, fotografie, ... Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova směřuje k:

- umožňování poznávat žákům porozumění výtvarnému umění
- chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu
- poznávání světa kolem sebe a k objevování v něm estetických hodnot
- napomáhání utvářet kreativní stránku osobnosti žáka
- získání praktických i teoretických poznatků o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, modelování, prostorovém vytváření, ...
- seznámení s různými výtvarnými technikami a prostředky
- získání představy o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- nalézání a vnímání krásy a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- schopnosti získaných poznatků a dovedností využívat ve svém osobním životě
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- umožnění poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se prolíná s náplní prakticky všech vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura – literární, filmový hrdina, poezie a próza s tematikou lidových tradic, popis uměleckého díla, známí ilustrátoři, ...

Přírodopis – lidské tělo, přírodniny, živočichové, ...

Hudební výchova – rytmus, melodie, hudební nahrávky, hudební styly, ...

Dějepis – stavební slohy, vývoj umění v jednotlivých časových obdobích, historická postava, vývoj člověka, ...

Fyzika – fantastický stroj, přírodní katastrofy, blesk, hrom, ...

Matematika – osová souměrnost, volné rovnoběžné promítání, oblá a hranatá tělesa, perspektiva, ...

Zeměpis – zemský povrch – hory, vodní plochy, mapy, ...

Ruský, Německý, Anglický jazyk – lekce o oblékání, kultura oblékání vůbec

Praktické činnosti – učivo o vedení domácnosti– kultura stolování, oblékání, zařízení bytu– bytové doplňky, ...

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: **OSV, VDO, EV, MKV, EGS, MV.**
viz učební osnovy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel zadává úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost, využívá kladného hodnocení pro další výtvarnou činnost, vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní

Učitel umožňuje dostatek prostoru pro komunikaci různými formami, zařazuje do výuky diskuzi, dohlíží na dodržování etiky komunikace– naslouchání, respektování nezdařilých názorů, ...Vede žáky k obohacování slovní zásoby o termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence občanské

Učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření výtvarných materiálů, napomáhá žákům vytvořit si vlastní postoj k výtvarným dílům, rozvíjí v žácích kladný vztah k tradicím, zvykům a ke kulturnímu dědictví vůbec.

Kompetence sociální a personální

Učitel dodává žákům sebedůvěru, vede ke kolegiální pomoci, zohlední rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků, umožní každému zažít úspěch, podle potřeby žákům pomáhá, ale výrazně nezasahuje do jejich výtvarného díla, vytváří příznivé klima třídy.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k využití návyků a znalostí v další praxi, požaduje od žáků dodržování dohodnuté kvality a výtvarných postupů, požaduje od žáků dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel, vede žáky ke správnému užití výtvarného materiálu, nástrojů a vybavení, umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti		
- na základě smyslového vnímání a poznání skutečnosti nakreslí tvary a barevně znázorní pozorované přírodní objekty, celek– detail– struktury - na základě zrakových a sluchových prožitků a zkušeností znázorní neobvyklé dramatické přírodní procesy - vnímá a analyzuje základní znaky oblých a hranatých předmětů, vytvoří lineární kompozici jednotlivých objektů, lineární a barevnou kompozici oblých, hranatých předmětů - vnímá a uspořádá prostor s přírodními a umělými objekty - správně využívá techniku malby, texturu, vnímá a vrství barvy	Kresebné studie– linie, tvar, objem, jejich rozvržení v ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy Možné náměty– rostliny, živočichové, kameny, listy, plody, květiny, ... (Malba, kombinace technik, grafické techniky, koláže) Rozvíjení smyslové citlivosti, výtvarné zpracování hudebních motivů, osobní prožitky– bouře, moře– lineárně– barevnými plochami (Malba, akvarel, kombinace technik, ...) Možné náměty– plechovka, krabice, zátiší, dětská stavebnice, domy, auta, stroje, apod. (Kresebné studie, kolorovaná kresba, malba, kombinace technik, ...) Možné náměty– zákoutí školního hřiště, zahrady, tělocvičny, třídy, okolí školy– popředí, pozadí, perspektiva Kresba, malba, koláž, kombinace technik, ...) Malba, teorie barev– Goethův barevný kruh– teplé, studené barvy, barvy příbuzné	EV – Vztah člověka k prostředí(naše obec, prostředí a zdraví, vlastní názor) Výstup: reprodukuje výtvarně vlastní názor k ŽP

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dětský svět		
- na základě osobních prožitků, setkání s literárním, filmovým dílem vytvoří výtvarnou podobu prožitku - uplatní jednodušší grafické techniky, nakreslí lidskou figuru– řídí se proporčními principy a vztahy - vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem	Plastická tvorba– možné materiály– papír, hlína, drát, sádra, plastelína Subjektivní vyjádření fantazijních představ za použití různorodých materiálů, výtvarných postupů a technik, ilustrace k povídce, k pohádce apod (Frotáž, monotyp, tisk z papírové– textilní koláže, protisk, ...) Lidská figura, hlava– z představy, ze skutečnosti, tvarová stylizace, tvarová a barevná kompozice, plastická a prostorová tvorba, společná práce na jednom objektu (Kresba, malba, kombinace technik, plastelína, ...)	VDO – Princip demokracie (spravedlnost, řád, morálka) Výstup: obhájí výtvarně svůj názor, své stanovisko k dané problematice EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí(průmysl, zpracovávané materiály, ...) Výstup: výtvarnou technikou znázorní svůj vztah k ŽP MV – Práce v realizačním týmu(komunikace a spolupráce při práci v týmu) Výstup: zařadí se a spolupracuje při práci v týmu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dekorativní práce		
- využívá dekorativních postupů, rozvíjí estetické cítění - při výtvarné tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění– počítačová grafika, fotografie	Využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lin. symbolů Možné náměty– písmo, užitá grafika, plakát, reklama, obal na CD– knihu, ... (Kombinace technik) Práce s PC– www stránky	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (zaměření na výtvarné umění) Výstup: uplatní a obhájí svůj vlastní názor na roli médií v kultuře MV – Tvorba mediálního sdělení(školní časopis, internet, technologické možnosti) Výstup: spolupracuje na výt. stránce časopisu
Výtvarné umění		
- žák rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická - uvede znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků - rozpozná znaky lidového umění a současné užitě tvorby - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	Besedy o umění, návštěvy výstav v městském muzeu, besedy v městské knihovně, práce s literárními ukázkami Tematické práce– Vánoce, Velikonoce, výzdoba interiéru školy (Vystřihování, vyřezávání z papíru, práce s přírodními a umělými materiály, kresba, malba, ...)	Projekt – Vánoce, Velikonoce– výstavy žakovských prací EGS – Evropa a svět nás zajímá(zvyky, tradice národů Evropy) Výstup: respektuje naše národní tradice a zvyky i tradice jiných národů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti		
- na základě smyslového vnímání a pozorování zajímavých předmětů , přístrojů a mechanismů vytvoří lineární podobu pozorovaného objektu, skupiny předmětů - na základě pozorování přírodních a architektonických - objektů vytvoří skupinu přírodních objektů, kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou, vytvoří prostorovou práci na základě kresebných studií - vytvoří prostorovou práci s použitím tvarové, barevné a funkční nadsázky	Kresebné etudy – linie, tvar, objem, šrafování Možné náměty – klíče, psací stroj, skupiny předmětů, krabice, stavebnice, apod. (Kresba, malba, kombinace technik, ...) Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu, vrstvení tvarů a linií v ploše i v prostoru– horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta Barevné vyjádření – míchání barev, harmonie, kontrast (Kresba, malba, grafické techniky, kombinace technik, papírořez, tisk z koláže, ...) Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování v ploše i v prostoru (Kresba, grafické techniky, papír, plastelína, ...)	EV –Vztah člověka k životnímu prostředí(naše obec, životní styl) Výstup: reprodukuje výtvarnou technikou vlastní názor na ŽP MV – Práce v realizačním týmu(komunikace a spolupráce při práci v týmu) Výstup: zařadí se a spolupracuje při práci v týmu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dětský svět		
- na základě kresby podle modelu nakreslí stojící postavu, postavu s náznakem pohybu, lidskou hlavu, vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem - na základě osobních prožitků a představ vyjádří vztahy dvou až tří postav, rozliší velikost postav a objektů, popředí a pozadí, barvy v detailu, v popředí a v pozadí - vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality, zaznamenává autentické smyslové zážitky, emoce, myšlenky	Lidské tělo, části lidského těla (Kresba, malba, plastelína, hlína, grafické techniky) Osobní zážitky a prožitky, jejich kategorizace, interakce s realitou, ilustrace, tematické práce Barevné vyjádření, míchání barev, odstín, sytost, kontrast (Kresba, malba, kolorovaná kresba a malba, grafické techniky, kombinace technik, ...)	MKV – Kulturní difference(člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky) Výstup: vnímá jednotu tělesné a duševní stránky člověka– ohlédnutí se za renesančními umělci
Dekorativní práce, písmo		
- využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění, pracuje s přírodními a umělými materiály	Užitá grafika, písmo – jeho styly a druhy, tematické práce, lidové tradice (Vánoce a Velikonoce) (Grafické techniky, kombinace technik, střihání z papíru, kresba, malba, ...)	MV – Tvorba mediálního sdělení(školní časopis, internet, technologické možnosti) Výstup: spolupracuje na výt. stránce časopisu Projekt – Vánoce a Velikonoce– výstavy žákovských prací EGS – Evropa a svět nás zajímá(zvyky, tradice národů Evropy) Výstup: respektuje naše národní tradice a zvyky i tradice jiných národů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Výtvarné umění		
- žák rozpozná realistické vyjádření, zobrazení skutečnosti (zátiší, krajina, postava) od výtvarné stylizace a nadsázky - pozná hlavní znaky doby románské, gotické, renesanční - žák se seznámí s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti, interpretuje je na základě osobních zkušeností a prožitků	Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi, návštěva výstav v městském muzeu	EV – Vztah člověk k prostředí(výtvarné dílo a životní prostředí) Výstup: zhodnotí působení výtvarného díla na životní prostředí

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti		
- na základě vlastního vnímání, představ a poznání vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje osobitý přístup k realitě - správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor, užívá perspektivních postupů	Kresebné studie, zdokonalování techniky kresby, stínování, kontrast Podle modelu nakreslí sedící postavu, lidskou hlavu, části lidského těla, modeluje světlem, stínem, tvar, proporce, výraz, mimika Různé typy zobrazení– pohledy, rovnoběžné promítání, lineární perspektiva– sbíhavá, úběžníková (Kresba, kolorovaná kresba)	EV – Ekosystémy(kulturní krajina) Výstup: výtvarně vyjádří realitu svého okolí
Dětský svět		
- vytvoří obraz životního prostředí, ve kterém žije - výtvarně vyjadřuje své stanovisko - správně využívá techniku malby, míchá, vrství barvy - zobrazuje vlastní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	Tematické práce, fotografie Objemové vyjádření námětu barvami, subjektivní barevná škála Práce s netradičními materiály (Volná malba, akvarel, koláž, modelování, přírodní a umělé materiály, ambaláž, ...)	EV – Vztah člověka k prostředí(naše obec, prostředí a zdraví vlastní názor) Výstup: reprodukuje výtvarnou technikou vlastní názor k životnímu prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dekorativní práce		
- rozvíjí se v estetickém cítění, využívá dekorativních postupů - uplatňuje kreativitu - orientuje se v grafických technikách	Tematické práce, lidové tradice– Vánoce, Velikonoce Plakát, reklama, knižní obálka (Linoryt, tisk z koláže, papírořez, další grafické techniky, stříhání– vyklápění z papíru, ...	MV – Práce v realizačním týmu(komunikace a spolupráce v týmu) Výstup: zařadí se do týmové práce a spolupracuje v týmu EGS – Evropa a svět nás zajímá(zvyky a tradice národů Evropy) Výstup: uplatní národní tradice a zvyky Projekt – Vánoce a Velikonoce– výstavy žakovských prací

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Výtvarné umění		
- využívá některé metody současného výtvarného umění - žák se seznámí s ukázkami prací umělců doby barokní, romantické, realistické, impresionistické(české výtvarné umění 18. a 19. století)	Práce s Internetem, www stránky, fotografie, ... Práce s uměleckým dílem, besedy o umění, návštěvy výstav v městském muzeu, galerií, ...	EGS – Objevujeme Evropu a svět(naše vlast a Evropa, životní styl) Výstup: vyhledá a srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování MV – Fungování médií, tvorba mediálního sdělení(média ve společnosti, vliv na kulturu, školní časopis) Výstup: rozpozná rozdíl mezi komercí a uměleckými hodnotami

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti		
- na základě vlastního vnímání, představ a poznání vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje osobitý přístup k realitě - správně uplatňuje techniku kresby, malby, zachycuje prostor, využívá perspektivních postupů	Architektura– celek, stavební detaily, stylizace, zajímavé detaily– omítka, dlažba, kamenné plochy, ... Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru Symbolika barev, kontrast barevný, světelný (Kresba, malba, kombinace technik)	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředíochrana přírody a kulturních památek) Výstup: vysvětlí a chápe nutnost ochrany přírody a kulturních památek
Dětský svět		
- v proměnách, vývoji a vztazích - užívá viz. obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem - zaznamenává podněty z představ a fantazie - vytváří nové a neobvyklé vztahy a souvislosti - využívá viz. obrazného vyjádření k zachycení jevů tvarové a barevné stylizace	Uplatňování subjektivity, spojení člověka s přírodou, okolním světem Prostorová tvorba, práce v plenéru, krajinomalba (Kresba, malba, kombinace technik)	EV – Vztah člověka k prostředípříroda a kultura obce) Výstup: Zajišťuje ochranu životního prostředí v rámci svých možností

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Dekorativní práce		
- rozvíjí se v estetickém cítění, využívá dekorativních postupů - uplatňuje kreativitu a vnímá estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomuje si jejich význam - získané poznatky využívá ve svém životě - orientuje se v grafických technikách	Tematické práce– Vánoce, Velikonoce, Zápis prvňáčků Výzdoba třídy, školy, bytové doplňky Reklama a propagační prostředky– obal, plakáty, fotografie, video, počítačová grafika (Kresba, malba, grafické techniky– různé typy tisků, ...)	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky, tradice národů Evropy) Výstup: respektuje národní tradice a zvyky i tradice jiných národů MV– Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu) Výstup: zhodnotí kriticky roli médií v osobním životě MV – Tvorba mediálního sdělení (školní časopis) Výstup: spolupracuje na výtvarné stránce školního časopisu Projekt– Vánoce a Velikonoce– výstavy žákovských prací
Výtvarné umění		
- seznamuje se se současnými trendy výtvarného umění - využívá některé metody současného výtvarného umění - seznámí se s ukázkami uměleckých děl 20. století– kubismus, impresionismus, realismus, ...	Práce s internetem, www stránky Práce s uměleckým dílem, besedy, návštěvy výstav v muzeu, galeriích, městské knihovně Porovnání rozdílů výtvarného vyjádření– popisné, abstraktní, alegorické, symbolické, ...	EV – Vztah člověka k prostředí (výtvarné dílo a životní prostředí) Výstup: zhodnotí působení výtvarného díla na životní prostředí

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, informační brožury, internet, ...).

Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví směřuje k:

- získání zájmu o vymezenou problematiku
- osvojení potřebných znalostí a dovedností
- osvojené znalosti a dovednosti uplatnit v praxi
- pochopení významu zdraví a zdravého životního stylu

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět se prolíná s dalšími vyučovacími předměty:

Výchova k občanství – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace

Tělesná výchova – tělesné zdraví, pohybová aktivita

Přírodopis – péče o tělo, zdravý vývoj

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací, vede žáky k ověřování výsledků, vede žáky k užívání správné terminologie, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině aktivitu jednotlivých žáků, vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému myšlení, kritickému myšlení, logickému uvažování, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k plánování postupů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k všestranné a otevřené komunikaci, diskuzi, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, vede žáky k výstižné argumentaci, vede žáky výstižnému a souvislému projevu, vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích...

Kompetence občanské

Učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, vede k pochopení principů slušného chování podle společenské normy, projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu. Vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů, vedení žáků k diskusi, vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si.

Kompetence sociální a personální

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi, dodává žákům sebedůvěru , rozvíjí schopnost pracovat v týmu a respektovat práci druhých, hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok, podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dovednosti účinně využívat materiály k učení. Učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou, vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínu, napomáhá při cestě ke správnému řešení, zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vztahy mezi lidmi a formy soužití		
- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - stanoví hodnoty člověka při výběru kamaráda, partnera - rozpozná projevy domácího násilí(psychické, fyzické, sexuální) - zná organizace, které lze kontaktovat v případě domácího násilí, umí vyhledat jejich tel. čísla(např. na internetu, v tel. seznamu) - uvědomí si své různé sociální role	Kamarádství, přátelství Partnerské vztahy(láska, manželství, rodičovství) Domácí násilí Společenské skupiny – dělení(podle velikosti, vzniku a délky trvání) Socializace	
Péče o zdraví–výživa		
- uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou	Zásady zdravé výživy, energetická hodnota potravin, potravní koš Výživa a civilizační nemoci Alternativní výživové směry Poruchy příjmu potravy(mentální bulimie, mentální anorexie)	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality(vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výstup:utvoří si kritický odstup od mediálního sdělení, rozpozná obchodní zájmy, které nejsou v souladu se zdravou výživou

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - projevuje odpovědný vztah k sobě samému - svěří se se zdravotním problémem - rozpozná v souvislosti s reklamou obchodní zájmy, které nejsou v souladu se zdravou výživou		
Péče o zdraví–pohybové aktivity a zdraví		
- vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby) - umí sestavit osobní pohybový režim - využívá relaxační techniky k regeneraci - vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím - uvědomí si rizika vyplývající z nadměrného tělesného zatížení (jednostranné zatížení, vrcholový sport)	Význam pohybových aktivit pro zdraví Pohybový režim Prevence tělesného a duševního zatížení	Projekt: Zdravý životní styl
Dopravní výchova		
- využívá z hlediska osobního bezpečí: pravidla dopravní výchovy svých znalostí, jak se chovat v dopravě	Pravidla silničního provozu Chování v dopravě	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Osobní bezpečí		
- charakterizuje mimoř. situace - vyjmenuje složky integrovanému záchrannému systému, uvede příslušná telefonní čísla - zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací a zásady kolektivní ochrany obyvatelstva - rozpozná potenciální nebezpečí - zvládá bezpečné chování v situacích hromadného ohrožení	Charakter mimořádné situace Tísňová volání Potenciální nebezpečí Varovný signál a chování po jeho vyhlášení Evakuace, evakuační zavazadlo Improvizovaná ochrana Havárie s únikem nebezpečné látky	
Sexuální výchova		
- pojmenuje tělesné a duševní změny dospívání - osvojí si pojmy z oblasti sexuality - zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den , při menstruaci - zná základní pravidla hygieny pohlavního styku - uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců homosexualita, bisexualita, ...)	Význam sexuální výchovy Intimní hygiena Předčasná sexuální zkušenost a její rizika Početí, těhotenství, porod Antikoncepce Předčasné ukončení těhotenství Nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS – cesty přenosu – rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita – odborná pomoc	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality(vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) Výstup:utvoří si kritický odstup od mediálního sdělení, rozpozná reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- vysvětlí početí a vývoj plodu, seznámí se s průběhem porodu - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit - vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV - použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc - vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou - orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte	Etická stránka sexuality –Sexuální orientace Zdrženlivost a pohlavní stud Nevhodné chování v oblasti sexuality Sexuální zneužívání Reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích Sexualita z hlediska odlišné kultury a víry Sexualita a zákon	
Návykové látky a zdraví		
- uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - orientuje se v zákonech omezujících kouření - vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot	Návykové látky – zdravotní a sociální rizika –zneužívání návykových látek Odmítání návykových látek Pozitivní životní cíle a hodnoty Návykové látky a bezpečnost v dopravě Návykové látky a zákon Reklamní vlivy Počítače a hazardní hry, gamblérství Linky důvěry, krizová centra	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
jako protiargument zneužívání návykových látek - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol - vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty - samostatně vyhledá v případě potřeby specializovanou pomoc - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování	Přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení Linky důvěry, krizová centra	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové , organizační a obsahové vymezení

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. ročníku tři hodiny týdně.

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, na zimním stadionu , ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – orientace na mapě, ...

Matematika – měření délky, ...

Fyzika – měření času, rychlosti, vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...

Chemie – podpůrné prostředky, spalování energie, ...

Přírodopis – stavba těla, trénink, správná životospráva – výživa – pitný režim, ...

Jazyky – prostředek při dorozumívání při sportovních akcích, ...

Dějepis – odkaz řecké a římské kultury, olympijské hry, ...

Výchova k občanství – výchova občana, reprezentace, ...

Výchova ke zdraví – význam rekreačního sportu (rodina), ...

Hudební výchova – lidové tance, ...

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: VDO, OSV, MKV, MV, EGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení a učí je změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka, k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí je reagovat na základní povely a pokyny a k tomu, aby je sami i vydávali, zorganizovali jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede k jednání v duchu fair – play – dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládnutí pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu a projevování přiměřené samostatnosti a vůle po zlepšení své zdatnosti, k spojování své pohybové činnosti se zdravím, k zařazování si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učení se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí je používat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC ; nácvik krátkodobé vytrvalosti ; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření ; nácvik hodů ; Doplňkově – fotbal, házená , basketbal, basebal, florbal	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Výstup: pochopí vztah k médiím , uvědomí si hodnoty vlastního života, zvláště volného času, a odpovědnosti za jeho zdravé naplnění.
Lehká atletika, míčové hry		
- zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu	Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření; vytrvalost 1500 m – měření; Doplňkově – fotbal, házená , basketbal , softbal, florbal, aerobik	MKV – Multikulturalita (multikulturalita současného světa a jeho vývoj v budoucnosti) Výstup: bourají se přežití hráze mezi různými rasami a národnostmi
Míčové hry		
- zná základní pravidla a ovládá základní dovednosti basketbalu, fotbalu , házené a florbalu - chápe krytí útočníka s míčem - zvládá základy střelby v klidu	Basketbal , fotbal , házená , florbal Doplňkově – softball, lacros, aerobik	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- umí základní kroky aerobiku - vysvětlí základní rozdíly v pravidlech košíkové a házené		Výstup: angažovaně přistupuje k druhým, řeší problémy samostatně a odpovědně
LVVZ		
- zvládá základy lyžování - umí se pohybovat bezpečně v zimní krajině	Lyžařský výcvik – 7. ročník	
Bruslení a lední hokej		
- zvládá základy bruslení a ledního hokeje - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.)	Bruslení, lední hokej	EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: porozumí přátelství mezi lidmi různých národů a národností
Gymnastika, úpolové hry		
- chápe význam úpolových her	Gymnastika (návuk, hodnocení) Fotbal Úpolové hry	
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před	LA ABC; návuk krátkodobé vytrvalosti; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; návuk skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření; návuk hodů;	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	Doplňkově – fotbal, házená , basketbal, basebal, florbal	
Atletika		
- užívá osvojované názvosloví (ve slovní i grafické podobě) na úrovni cvičence - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)	LA ABC, krátkodobá vytrvalost Skok daleký, 60 m , štafety, hod Doplňkově fotbal, házená, ringo, softbal	
Atletika		
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Atletický čtyřboj – příprava na soutěž Míčové hry, aerobik, tanec, plavání, úpolové hry	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC ; nácvik krátkodobé vytrvalosti ; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření ; nácvik hodů ; Doplňkově – fotbal, házená , basketbal, basebal, florbal	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Výstup: pochopí vztah k mediím , uvědomí si hodnoty vlastního života, zvláště volného času, a odpovědnosti za jeho zdravé naplnění.
Lehká atletika, míčové hry		
- zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu	Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření; vytrvalost 1500 m – měření; Doplňkově – fotbal, házená , basketbal , softbal, florbal, aerobik	MKV – Multikulturalita (multikulturalita současného světa a jeho vývoj v budoucnosti) Výstup: bourají se přezíté hráze mezi různými rasami a národnostmi

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Míčové hry		
- zná základní pravidla a ovládá základní dovednosti basketbalu, fotbalu , házené a florbalu - chápe krytí útočníka s míčem - zvládá základy střelby v klidu - umí základní kroky aerobiku - vysvětlí základní rozdíly v pravidlech košíkové a házené	Basketbal , fotbal , házená , florbal Doplňkově – softball, lacros, aerobik	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým , řeší problémy samostatně a odpovědně
LVVZ		
- zvládá základy lyžování - umí se pohybovat bezpečně v zimní krajině	Lyžařský výcvik – 7. ročník	
Bruslení a lední hokej		
- zvládá základy bruslení a ledního hokeje - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.)	Bruslení , lední hokej	EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: porozumí přátelství mezi lidmi různých národů a národností
Gymnastika, úpolové hry		
- chápe význam úpolových her	Gymnastika (nácvik, hodnocení) Fotbal Úpolové hry	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC ; nácvik krátkodobé vytrvalosti ; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření ; nácvik hodů ; Doplňkově – fotbal, házená , basketbal, basebal, florbal	
Atletika		
- užívá osvojované názvosloví (ve slovní i grafické podobě) na úrovni cvičence - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)	LA ABC, krátkodobá vytrvalost Skok daleký, 60 m , štafety, hod Doplňkově fotbal, házená, ringo, softbal	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Atletika		
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Atletický čtyřboj – příprava na soutěž Míčové hry, aerobik, tanec, plavání, úpolové hry	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika, míčové hry		
– zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu	Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření; vytrvalost 1500 m – měření; Doplnkově – fotbal, házená, basketbal, softbal, florbal, aerobik	
Míčové hry		
- zná základní pravidla a ovládá základní dovednosti basketbalu, fotbalu, házené a florbalu - chápe krytí útočníka s míčem - zvládá základy střelby v klidu - umí základní kroky aerobiku - vysvětlí základní rozdíly v pravidlech košíkové a házené	Basketbal, fotbal, házená, florbal Doplnkově – softball, lacros, aerobik	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Výstup: pochopí vztah k médiím, uvědomí si hodnoty vlastního života, zvláště volného času, a odpovědnosti za jeho zdravé naplnění.
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC; nácvik krátkodobé vytrvalosti; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření; nácvik hodů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC ; nácvik krátkodobé vytrvalosti ; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření ; nácvik hodu ; Doplnkově – fotbal, házená , basketbal, basebal, florbal	MKV – Multikulturalita (multikulturalita současného světa a jeho vývoj v budoucnosti) Výstup: bourají se přežité hráze mezi různými rasami a národnostmi
Gymnastika, úpolové hry		
- chápe význam úpolových her	Gymnastika (nácvik, hodnocení) Fotbal Úpolové hry	
Míčové hry, lehká atletika		
- s přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti a využívá k tomu konkrétní postupy - zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami	Softbal LA ABC, krátkodobá vytrvalost	
Atletika		
- užívá osvojované názvosloví (ve slovní i grafické podobě) na úrovni cvičence - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)	LA ABC, krátkodobá vytrvalost Skok daleký, 60 m , štafety, hod Doplnkově fotbal, házená, ringo, softbal	EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: porozumí přátelství mezi lidmi různých národů a národností
Bruslení a lední hokej		
- zvládá základy bruslení a ledního hokeje	Bruslení , lední hokej	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Atletika		
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.)	Atletický čtyřboj – příprava na soutěž Míčové hry, aerobik, tanec, plavání, úpolové hry	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým , řeší problémy samostatně a odpovědně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika, míčové hry		
– zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu	Nácvik štafetových běhů, vytrvalost; hod – měření; vytrvalost 1500 m – měření; Doplnkově – fotbal, házená, basketbal, softbal, florbal, aerobik	
Míčové hry		
- zná základní pravidla a ovládá základní dovednosti basketbalu, fotbalu, házené a florbalu - chápe krytí útočníka s míčem - zvládá základy střelby v klidu - umí základní kroky aerobiku - vysvětlí základní rozdíly v pravidlech košíkové a házené	Basketbal, fotbal, házená, florbal Doplnkově – softball, lacros, aerobik	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce) Výstup: pochopí vztah k mediím, uvědomí si hodnoty vlastního života, zvláště volného času, a odpovědnosti za jeho zdravé naplnění.
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC; nácvik krátkodobé vytrvalosti; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření; nácvik hodu;	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Lehká atletika		
- chápe a reaguje na jednotlivé povely; - zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	LA ABC ; nácvik krátkodobé vytrvalosti ; prokládané rovinky, stupňované, letmé starty; nácvik skoku dalekého, 60 m měření, opak. skok daleký měření ; nácvik hodů Doplnkově – fotbal, házená , basketbal, basebal, florbal	MKV – Multikulturalita (multikulturalita současného světa a jeho vývoj v budoucnosti) Výstup: bourají se přežité hráze mezi různými rasami a národnostmi
Gymnastika, úpolové hry		
- chápe význam úpolových her	Gymnastika (nácvik, hodnocení) Fotbal Úpolové hry	
Míčové hry, lehká atletika		
- s přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti a využívá k tomu konkrétní postupy - zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami	Softbal LA ABC, krátkodobá vytrvalost	
Atletika		
- užívá osvojované názvosloví (ve slovní i grafické podobě) na úrovni cvičence - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)	LA ABC, krátkodobá vytrvalost Skok daleký, 60 m , štafety, hod Doplnkově fotbal, házená, ryngo, softbal	EGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) Výstup: porozumí přátelství mezi lidmi různých národů a národností
Bruslení a lední hokej		
- zvládá základy bruslení a ledního hokeje	Bruslení , lední hokej	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Atletika		
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.)	Atletický čtyřboj – příprava na soutěž Míčové hry, aerobik, tanec, plavání, úpolové hry	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým , řeší problémy samostatně a odpovědně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (součástí je Zdravotní tělesná výchova)

Ročník: 6. – 9. (ZTV)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
– uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení – zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením , usiluje o jejich optimální provedení – vyhýbá se činností , které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Informace a činnosti podporující korekce zdravotních oslabení Speciální cvičení - oslabení podpůrně pohybového systému /uvolňování páteře , rotační cvičení , správný dýchací stereotyp/ - oslabení vnitřních orgánů /adaptace na zvýšenou zátěž , cvičení koordinace a rovnováhy/ - oslabení smyslových a nervových funkcí /cvičení s hudebním doprovodem , orientace v prostoru/ Všestranně rozvíjející pohybové činnosti	

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci využívají k učení různé formy a metody práce doporučenými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce...). Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky. Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a záměrům školy jsou v jednotlivých ročnících vybrány tyto tématické okruhy:

6. ročník:

Práce s technickými materiály
Příprava pokrmů
Pěstelské práce, chovatelství

7. ročník:

Práce s technickými materiály
Příprava pokrmů
Provoz a údržba domácnosti

8. ročník:

Práce s technickými materiály
Provoz a údržba domácnosti
Svět práce

9. ročník:

Svět práce
Design a konstruování
Využití digitálních technologií

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Praktické činnosti směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí, pomůcek a materiálů při práci i v běžném životě
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce
- osvojení si základů organizace a plánování práce, technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vypěstování vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při Praktické činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je úzce spojena s pracovní činností člověka, osvojení si práce s dostupnou technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Praktické činnosti je úzce spjat s dalšími předměty:

Výchova k občanství – školská soustava, osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení, činnost lidí, povolání

Český jazyk a literatura – životopis, jeho tvorba a uplatnění

Matematika – geometrie, přesnost a pečlivost práce

Fyzika – technika, stroje a nástroje

Přírodopis – péče o životní prostředí, ekologické problémy

Výtvarná výchova – techniky práce

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata: OSV, VDO, EV, MV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům používat různé materiály a vhodné pomůcky, vede žáky k plánování své činnosti, zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů, tím vede žáky k rozhodování, pozoruje pokrok u všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení, s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků vedoucí k řešení problémů, zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení žáci sami.

Kompetence komunikativní

Učitel zadává úkoly při kterých žáci spolupracují, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace získané z různých zdrojů a své vlastní poznatky, vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

Učitel podle potřeby pomáhá žákům a svým příkladným jednáním je učí vzájemné pomoci, vede žáky k udržování příjemné atmosféry při práci, dodává žákům sebedůvěru, každému umožňuje zažít úspěch.

Kompetence občanské

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, pomáhá žákům pochopit vliv různých činností člověka na životní prostředí a učí je spoluzodpovědnosti za jeho ochranu, vede žáky k prozkoumávání názorů lišících se od jejich vlastních, vede je k jejich respektování.

Kompetence pracovní

Učitel vyžaduje dodržování pravidel, postupů práce, vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, technik, vybavení, jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosaženého cíle.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Práce s technickými materiály		
- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny práce - zachová se správným způsobem při úrazu, poskytne základní první pomoc - dodržuje technologickou kázeň - pracuje podle jednoduché dokumentace, podle jednoduchého návodu - provádí jednoduché práce s jednoduchými technickými materiály - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - vybírá vhodný materiál a zároveň vhodné pracovní nářadí a nástroje	Organizace a bezpečnost při práci s různými technickými materiály První pomoc při úraze Jednoduchá technická dokumentace, náčrtek výkres, šablona návod Zhotovení výrobků ze známých i netradičních materiálů (různé druhy papíru, kartonu, přírodní materiály, dřevo, plast, textilie) Pracovní postupy, organizace práce Pracovní pomůcky podle druhu činnosti	VDO – Občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost při samostatné i kolektivní práci, respektování a dodržování daných pokynů) Výstup: pracuje v kolektivu, aktivně se zapojuje do práce, dodržuje dané pokyny

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Příprava pokrmů - dodržuje obecná pravidla bezpečnosti práce a hygienu při používání potravin - má představu o zdravé výživě člověka - získává základní poznatky o výrobě a úpravě jednoduchých pokrmů - seznamuje se základními principy stolování - dodržuje pořádek a čistotu učebny - orientuje se v základním vybavení kuchyně		EV – Vztah člověka a prostředí prostředí a zdraví, osobní zodpovědnost za své zdraví) Výstup: vyhodnocuje, jaké potraviny jsou pro zdravý vývoj člověka vhodné, jaké vývoj člověka ovlivňují negativně MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu) Výstup: ví, kde získá informace na přípravu jednoduchého receptutisk, kuchařka, televize, internet)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Pěstitelské práce, chovatelství		
- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny při práci - rozdělí rostliny na okrasné a užitkové - pečuje o kvalitní růst užitkových rostlin, ví, jakým způsobem užitkové rostliny zpracovat - určí základní druhy léčivých rostlin, zná jejich využití - získává vědomosti o základních podmínkách pro pěstování rostlin	Bezpečnost a hygiena při práci s rostlinami Dělí rostliny na užitkové a okrasné–vlastní poznatky, zkušenosti, tématické vycházky, literatura Druhy užitkových rostlin, jejich sklizeň, další zpracování Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, sklizeň, jejich uskladnění Rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, určování základních druhů (herbář, konkrétní ukázky při tématické vycházce) Půda a její údržba, výživa rostlin, ochrana rostlin Účast na zlepšování životního prostředí v okolí školy	EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí – vliv člověka na změny okolní krajiny) Výstup: dokáže vysvětlit způsoby, jakými se může podílet na zlepšování životního prostředí ve svém okolí

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Práce s technickými materiály		
- pracuje podle technické dokumentace, jednoduchého návodu - připravuje si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - provádí jednoduché práce s jednoduchými technickými materiály, dodržuje technologickou kázeň - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - třídí odpad, získává poznatky týkající se vlastností plastických hmot, práce tímto materiálem - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, poskytne první pomoc při úrazu	Technická dokumentace, náčrtek, výkres, šablona a návod Zhotovení výrobků ze známých i netradičních materiálů různé druhy papíru, kartonu, přírodní materiály, dřevo, plast, textilie) Pracovní postupy, organizace práce Pracovní pomůcky podle druhu činnosti Umělé hmoty–vlastnosti, třídění odpadu, recyklace, další použití Péče o čistotu a pořádek v okolí školy	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl– spotřeba věcí, odpady) Výstup: vysvětlí pojem třídění odpadu VDO – Občan, občanská společnost a stát (osobní zodpovědnost při samostatné i kolektivní práci, spravedlivé posuzování svojí i cizí práce) Výstup: pracuje v kolektivu, aktivně se zapojuje do práce, hodnotí práci, dodržuje dané pokyny
Příprava pokrmů		
- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti práce, hygienu při používání potravin - poskytne první pomoc - má znalosti o výživě člověka, potravě	Bezpečnost a hygiena při práci s potravinami První pomoc při úrazu Zásady správné, zdravé výživy	MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu správně věcných a

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- zvládá jednoduché pracovní postupy, volí odpovídající technologii - dodržuje základní principy stolování, společenské chování , obsluhu u stolu ve společnosti - využívá profesní informace - sestaví jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy	Úpravy za studena Stolování, úprava stolu, podávání pokrmů, společenské chování Kuchařské knihy, televize, internet Režim dne, životospráva, vhodná sestava jídelníčku	komunikačně vhodných sdělení) Výstup: sestavuje přehledně jednoduchý recept, jídelníček, volí vhodné výrazové prostředky EV – Vztah člověka a prostředí (prostředí a zdraví, osobní zodpovědnost za své zdraví) Výstup: vyhodnocuje, které potraviny jsou pro zdraví vývoj člověka vhodné, které naopak
Provoz a údržba domácnosti		
- vysvětlí pojem domácnost, ví co znamená domov funkční, pohodlný, bezpečný, estetický, udržovaný - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti (podílení se na provozu domácnosti) - orientuje se ve využití a obsluze základních domácích spotřebičů, v návodech k jejich obsluze - dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě - určí základní funkce potřebné pro chod domácnosti	Správný chod domácnosti Jednoduché domácí práce(pomoc v domácnosti, povinnosti), Úklid domácnosti(prostředky– ekologie, pomůcky, postupy) Domácí spotřebiče, jejich využití Hygiena, výzdoba bytu Údržba oděvů , hygiena Základní potřeby funkční domácnosti (voda, teplo, světlo), ochrana vody a její využití	EV – Základní podmínky života (voda) Výstup: vysvětlí význam vody, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Svět práce		
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - seznamuje se s možnostmi zaměstnání v obci, regionu	Různé druhy povolání a s tím spojené druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační požadavky na různá zaměstnání Osobní zájmy, cíle, zdravotní stav, vlastnosti a schopnosti Práce s internetem – vyhledávání požadovaných informací o povoláních, které žáka zajímají Pracovní příležitosti v obci, regionu návštěva místních podniků, organizací) Výhody a nevýhody povolání využití zkušeností, vlastních informací)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (mediální prostředky jako zdroj informací) Výstup: používá mediální prostředky (tisk, internet) k získání informací o svém možném budoucím povolání
Provoz a údržba domácnosti		
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácí účetnictví - zachází správně s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízení v domácnosti - provádí správným způsobem drobnou domácí údržbu - zachází správným způsobem s domovním odpadem	Rozpočet vlastní domácnosti, příjmy a výdaje v rodině, rodinné úspory, způsob šetření, ekonomika domácnosti Hotovostní a bezhotovostní platební styk Běžné materiální pomůcky domácnosti, jejich obsluha možnost využití Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti–postupy, prostředky k tomu vhodné Domovní odpad a cos ním, druhy likvidace	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí odpady a hospodaření s nimi) Výstup: chápe smysl třídění odpadu, má přehled o jeho dalším zpracování

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
(ekologická likvidace), zná jeho dopad na životní prostředí	domovního odpadu, třídění odpadu, chemické prostředky sloužící pro údržbu domácnosti a jejich dopad na životní prostředí, recyklace	
Práce s technickými materiály		
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci - rozumí technickému výkresu, návodu, vyrábí podle něj šablonu, kterou používá pro zhotovení výrobku - vyrábí jednotlivé části výrobku, sestavuje z nich hotový výrobek - řeší jednoduché pracovní úkoly vhodnou volbou pracovních pomůcek, pracovních materiálů - při práci je samostatný a rozhodný volba materiálu pracovní postup)	Zásady bezpečnosti a hygieny při různých pracovních činnostech Jednoduché pracovní operace s jednoduchými materiály, příprava šablony pro výrobu daného výrobku, výroba finálového výrobku sestavením jeho jednotlivých částí Samostatné rozhodování při volbě pomůcek a materiálů Aktivita při volbě pracovní náplně vlastní náměty na výrobky určené na výstavy organizované školou)	VDO – Občan, občanská společnost a stát principy soužití s minoritami, vzájemná komunikace a spolupráce) Výstup: pracuje v kolektivu, respektuje názor druhých

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Svět práce		
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	Práce s internetem–vyhledávání požadovaných informací Poradenské, informační služby– úřad práce, dny otevřených dveří Různé kvalifikační požadavky na různá zaměstnání, osobní zájmy, cíle, zdravotní stav, vlastnosti a schopnosti Práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů Pracovní příležitosti v obci(regionu) Možnosti vzdělávání– náplň učebních a studijních oborů Problémy nezaměstnanosti, úřady práce Psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele Způsoby hledání zaměstnání	MKV – Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně, podílet se na spolupráci) Výstup: ví jak je důležité udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti) Výstup: hodnotí sám sebe jako budoucího, platného člena naší společnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Design a konstruování		
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a nářadím, poskytne nebo přivolá první pomoc - provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - orientuje se v jednoduchých plánech, schématech, náčrtech, programech - sestaví podle návodu, náčrtu jednoduchý model - navrhne a sestaví vlastní jednoduché konstrukční prvky, sestaví je do finálového výrobku - volí vhodný technický materiál, vhodný pracovní postup	Bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při úraze Montáž a demontáž základních součástí jízdního kola, jejich údržba . Plány. schémata, návody, předlohy šablony jednoduché programy Stavebnice, modely, různé druhy technických materiálů	
Využití digitálních technologií		
- dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou - ovládá základní funkce digitální techniky - diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - digitální techniku chrání před poškozením, ošetřuje ji správným způsobem - pracuje s digitální technikou uživatelským způsobem	Základní digitální technika (počítač a jeho periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, televizor, videorekordér, DVD přehrávač, mobilní telefon) a její základní funkce, možnosti a způsoby využití Na našem trhu dostupné typy digitální techniky Základní počítačové programy, práce s nimi, jejich využití Mobilní služby– různí operátoři a jejich nejběžnější tarify výhody a nevýhody podle vlastních zkušeností)	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (digitální technika jako zdroj informací zpracovávání, vyhodnocování , využívání i těchto informací) Výstup: pracuje s digitální technikou

EKOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ekologie je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně.

Žáci využívají k učení různé formy a metody práce (doporučovanými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce, diskuze, frontální výuka, projektové vyučování, vycházky a exkurze, ...). V průběhu vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (učebnice ekologie, přírodniny, atlasy, měřicí přístroje, encyklopedie, časopisy, internet, videokazety, ...). Obsah učiva je podrobněji rozepsán v tabulce učebních osnov.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Ekologie směřuje k:

- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání přírody a citlivému přístupu k přírodě
- vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- uvědomování si vlastní odpovědnosti ve vztahu k prostředí
- používání poznatků pro každodenní žádoucí jednání jednotlivce vůči životnímu prostředí

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Chemie - složení atmosféry, znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...

Fyzika - sluneční soustava, vesmír, ...

Přírodopis- rozšíření živočichů a rostlin, CHKO, národní parky, ...

Dějepis- vývoj člověka, hospodářské aktivity historických dobách

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: EV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, používání odborné terminologie, nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých, k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k práci s chybou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k využívání skupinového vyučování, k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat, k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje, k tomu, aby brali ohled na druhé, k vytváření osobních představ o životním prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu, k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Ekologie

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Organismy		
- uvede základní znaky živých organismů a příklady jejich vývoje - rozlišuje hlavní druhy organismů a příčiny ohrožení některých druhů - uvede příklady ohrožených druhů ve světě a u nás	Vznik a vývoj života Základní znaky života Organismy, ohrožené druhy	
Základy obecné ekologie		
- seznámí se s významem, složením a možnostmi ohrožení ovzduší, vody a půdy - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Vztahy mezi organismy a prostředím Podmínky života: sluneční záření, ovzduší, voda, půda, populace, společenstva, ekosystém, biosféra	
Lidské aktivity a problémy ŽP		
- seznámí se s vývojem vlivu člověka na krajinu a ŽP - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy - vysvětlí význam třídění odpadů a jeho principy	Působení člověka na přírodu v minulosti a nyní Vliv hospodářství na ŽP: zemědělství průmysl doprava služby Odpady a hospodaření s nimi	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Vztah člověka k prostředí		
- seznámí se s významem a členěním chráněných území v ČR, uvede příklady NP, CHKO a maloplošných území v našem okolí - uvede příklady ovlivňování ŽP v naší obci - uvede příklady vlivu ŽP na zdraví - uvědomí si vlastní možnosti ovlivňování ŽP	Ochrana přírody v ČR ŽP naší obce (přírodní zdroje a jejich využití, odpadové hospodářství, organizace, ...) Vliv ŽP na zdraví a životní styl	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výchova demokratického občana se vyučuje jako samostatný předmět v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, řešení modelových situací, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (pracovní listy, internet, materiály z denního tisku, ...).

Obsah učiva je rozepsán v tabulce učebních osnov .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova demokratického občana je zaměřeno na:

- vytváření aktivního postoje v obhajování lidských práv a svobod
- pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- rozvíjení komunikativních, formulačních, argumentačních a prezentačních dovedností
- schopnost spravedlivého posuzování
- uvažování o problémech v širších souvislostech
- rozvoj kritického myšlení
- rozvoj ohleduplnosti, ochoty pomáhat
- schopnost kompromisu, asertivní jednání

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Výchova demokratického občana je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Dějepis – práva a svobody v dějinách

Výchova k občanství – lidská práva, význam a funkce právního řádu, protiprávní jednání

Informatika a komunikační technologie – porušování práv k duševnímu vlastnictví

Přírodopis, Zeměpis – životní prostředí jako jeden z globálních problémů lidstva, mezinárodní právo

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata : OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel motivuje žáky k využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, podporuje žáky v třídění poznatků, hodnocení a vyvozování závěrů, vede žáky k propojování získaných poznatků do širších celků, k hledání souvislostí, vede žáky k vyhledávání a třídění informací, vede žáky k užívání správné terminologie, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky ke kritickému myšlení, podporuje žáky při obhajování svých rozhodnutí, vede žáky k plánování postupů, umožní žákům volný přístup k pomůckám a informacím, klade otevřené otázky.

Kompetence komunikativní

Učitel projevuje zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování myšlenek a názorů, vede žáky k všestranné a otevřené komunikaci, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, podněcuje žáky k výstižné argumentaci, vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi, dodává žákům sebedůvěru, rozvíjí schopnost pracovat v týmu a respektovat práci druhých, vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

Učitel učí žáky zodpovědně se rozhodovat, vede žáky k respektování názorů ostatních, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, vede k pochopení principů slušného chování podle společenské normy, projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu.

Kompetence pracovní

Učitel dodává žákům sebedůvěru, vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení, vede žáky k efektivní organizaci vlastní práce, vede žáky k dovednosti účinně využívat materiály k učení, vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou, vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínu.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova demokratického občana

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Občan jako odpovědný člen společnosti		
- pochopí rozdíl mezi právem objektivním a subjektivním - chápe, kdo jsou osoby fyzické a právnické - porozumí rozdílům mezi právem a morálkou - diskutuje o vztahu morálky a práva - seznámí se s pravidly soudního řízení - pochopí základní rozdíly občanského soudního řízení a trestního řízení - seznámí se se soustavou soudů v ČR - uvědomí si možná rizika při hledání práce v zahraničí „na vlastní pěst“ - vyhledá agentury nabízející zprostředkování práce v zahraničí - vyhledá kontakty na krizová centra, na která je možno se obrátit v případě problémů - seznámí se s definicí trestného činu - rozpozná trestný čin na transparentním příkladě - přehodnotí vybrané trestné činy podle svého žebříčku hodnot - umí obhájit svůj postoj - posiluje schopnost věcně argumentovat - zjišťuje postoje ostatních	Právo a morálka Občanské právo–soustava soudů a soudní řízení Pracovní právo–práce v zahraničí Trestní právo	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- je tolerantní k odlišným názorům - zamyslí se nad významem odpovědného rozhodování - předvídá možné důsledky jednání - rozvíjí své komunikační dovednosti		

SPORTOVNÍ AKTIVITY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Předmět Sportovní aktivity se vyučuje v 7. – 9. ročníku jako volitelný předmět 2 hodiny týdně.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, na zimním stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Sportovní aktivity směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – orientace na mapě, ...

Matematika – měření délky, ...

Fyzika – měření času, rychlosti, vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...

Chemie – podpůrné prostředky, spalování energie, ...

Přírodopis – stavba těla, trénink, správná životospráva – výživa – pitný režim, ...

Jazyky – prostředek při dorozumívání při sportovních akcích, ...

Dějepis – odkaz řecké a římské kultury, olympijské hry, ...

Výchova k občanství – výchova občana, reprezentace, ...

Výchova ke zdraví – význam rekreačního sportu (rodina), ...

Hudební výchova – lidové tance, ...

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: VDO, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení a učí je změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka, k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí je reagovat na základní povely a pokyny a k tomu, aby je sami i vydávali, zorganizovali jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu a projevování přiměřené samostatnosti a vůle po zlepšení své zdatnosti, k spojování své pohybové činnosti se zdravím, k zařazování si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učení se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí je používat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní aktivity

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Basketbal Florbal Ringo Házená Freesbee Softbal Posilování Bruslení Lední hokej Lyžování Plavání Lakros Protahovací a kompenzační cvičení	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým, řeší problémy samostatně a odpovědně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní aktivity

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Basketbal Florbal Ringo Házená Freesbee Softbal Posilování Bruslení Lední hokej Lyžování Plavání Lakros Protahovací a kompenzační cvičení	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým, řeší problémy samostatně a odpovědně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní aktivity

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Basketbal Florbal Ringo Házená Freesbee Softbal Posilování Bruslení Lední hokej Lyžování Plavání Lakros Protahovací a kompenzační cvičení	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým, řeší problémy samostatně a odpovědně

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk (volitelný předmět) v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, exkurze, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, slovníky, PC programy, ...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Německý jazyk směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti,
- pochopení významu cizích jazyků pro osobní život, formování respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací jazyk se prolíná s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk a literatura – uvědomění si rozdílu mezi ČJ a NJ

Zeměpis – realie německy mluvících zemí

Matematika – početní operace, při nakupování...

Hudební výchova – zpívání písní v něm. originále

Výtvarná výchova – zobrazení ročních období, měsíců,...

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata VDO, EV, MKV, MV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací vede žáky k ověřování výsledků, vede žáky k užívání správné terminologie, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky ke kritickému myšlení, vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k všestranné a otevřené komunikaci, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, vede žáky k výstižné argumentaci, vede žáky výstižnému a souvislému projevu, vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích...

Kompetence sociální a personální

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi, dodává žákům sebedůvěru, rozvíjí schopnost pracovat v týmu a respektovat práci druhých, hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok, podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence občanské

Učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, vede k pochopení principů slušného chování podle společenské normy, projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu, vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů, vedení žáků k diskusi, vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dovednosti účinně využívat materiály k učení, vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou, vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínu, napomáhá při cestě ke správnému řešení, zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Ich , du , wir		
- žák je schopen použít odpovídající a kultivovaný pozdrav - osvojovaná slovíčka vyslovuje foneticky správně, dbá správné artikulace - umí si vyžádat jednoduchou informaci o jménech (křestní, příjmení, celé jméno) a sám ji na žádost poskytnout - reaguje na základní jednoduché pokyny - časuje sloveso heissen a sein - umí počítat od 1–20	Kommunikation Hallo , wie heisst du ? Wie alt bist du ? Zahlen von 1–20 Gramatik Präsenz von heissen und sein Aussagesatz Fragesätze	VDO – Občanská společnost a stát (vzájemná spolupráce a komunikace) Výstup: vzájemně komunikuje a spolupracuje
Das ist meine Familie		
- orientuje se v naprosto základní slovní zásobě tématu rodina a kamarádi - zná a užívá správně osobní zájmena - časuje sloveso heissen , sein - umí používat členy /der, die , die / - používá přivlastňovací zájmena / mein, meine , dein , deine	Kommunikation Das ist meine Familie Gramatik Heissen , sein Personalpronomen Der bestimmte Artikel der, die / die Die Präposition von Possesiv Artikel /mein, meine , dein , deine /	MKV – Lidské vztahy – (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci) Výstup: udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Hast du Geschwister ?		
- aktivně počítá od 21 – 1000 - je schopen podat či sám si vyžádat informaci o telefonním čísle, věku - orientuje se ve slovní zásobě tématu sourozenci - aktivně využívá a správně časuje sloveso „haben „	Kommunikation Hast du Geschwister ? Wie heißen Sie ? Wie ist deine Telefonnummer ? Wie alt sind Sie ? Gramatik Die höfliche Form Sie , Präsenz von haben	
Wo wohnt ihr ?		
- orientuje se v základní slovní zásobě - časuje sloveso heissen a sein , wohnen - umí používat W – Fragen - k jednoduchému popisu používá jednoduché předložky / in , bei / - vyžádá si jednoduchou informaci o místě	Modul 1 Kommunikation Wo wohnst du ? Wo liegt das ? Hast du auch eine E – Mail –Adresse ? Gramatik Präsenz der Verben / heißen , wohnen , sein / W – Fragen Präpositionen / in , bei /	
Mein Haus		
- orientuje se ve slovní zásobě související s tématem - užívá určitý a neurčitý člen - zná a aktivně užívá nicht a kein - jednoduše popíše byt - vyžádá si jednoduchou informaci o místě	Modul 2 Kommunikation Das ist eine Küche . Das ist ein Wohnzimmer . Gramatik Bestimmter und unbestimmter Artikel Negation nicht , kein Fragewort : Was ist ...? Démonstrativ– Pronomen	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Ein Besuch		
- orientuje se ve slovní zásobě související s tématem - žák je schopen použít odpovídající a kultivovaný pozdrav - aktivně tvoří větu s mogen - užívá osobní zájmena / mir , dir , Ihnen / - umí hostovi něco nabídnout	Kommunikation Wie geht es dir ? Wie geht es Ihnen ? Was möchtest du trinken? Was möchten Sie trinken ? Gramatik dir , Ihnen / , Formen von möchte Personalpronomen / mir , dir /	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Mautzi , unsere Katze		
- umí používat otázky typu Hast du Haustiere? Mögst du Haustiere ? - ovládá slovní zásobu na téma domácí zvířata v rozsahu učebnice - užívá –Präzens von mögen , haben - zná a aktivně užívá – Akusativ , Negation bestimter und unbestimter Artikel	Kommunikation Hast du Haustiere ? Magst du Tiere ? Meine Katze mag Milch . Gramatik Präzens von mögen , haben , Akusativ Negation bestimmter und unbestimmter Artikel	EV – Ekosystémy (lidské sídlo, město, vesnice) Výstup: vytváří si názory a vztahy k zvířatům a přírodě
Woher kommen Sie ?		
- orientuje se v základní slovní zásobě - časuje sloveso sprechen - umí používat W – Fragen / woher / - používá jednoduché předložky /aus/ - vyžádá si jednoduchou informaci o místě	Kommunikation Woher kommen Sie ? Was spricht Pedro ? Was spricht man in der Schweiz ? Gramatik Präzens von sprechen Ländernamen, Sprachennamen Fragewort / woher / , Präposition aus	MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakořtení) Výstup: umí podat základní informace o rodině a přátelích

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Was isst du in der Pause ?		
- aktivně počítá od 21 – 1000 - je schopen si sám vyžádat Was kostet das ? - orientuje se ve slovní zásobě tématu Essen , Trinken - využívá a aktivně správně časuje sloveso essen	Kommunikation Was isst du und trinkst du in der Pause ? Möchtest du einen Joghurt ? Was nimmst du ? Gramatik Časuje sloveso essen , počítá od 21 – 1000	
Meine Schulsachen		
- umí používat otázky typu / Was ist dein Lieblingsfach ? - Wie findest du Mathe ? Was hast du am..? / - ovládá slovní zásobu na téma / Meine Schulsachen /v rozsahu učebnice - užívá – präsens von brauchen , finden - zná a aktivně užívá – Akkusativ bestimmter Artikel - Pluralbildung - Temporal –Ergänzung / am Montag /	Kommunikation Was hast du in deinem Mäppchen ? Was ist dein Lieblingsfach ? Wie findest du Mathe ? Was hast du am..? Gramatik Präsenz von brauchen und finden Akkusativ bestimmter Artikel Pluralbildung Temporal –Ergänzung am Montag	
Was gibt es im Fernsehen ?		
- orientuje se v základní slovní zásobě - časuje sloveso sehen - umí používat W – Fragen / wann / - používá vazbu s es gibt , - vyžádá si jednoduchou informaci Wie spät ist es ? - umí popsat svoje oblíbené vysílání - je schopen vysílání zhodnotit	Kommunikation Siehst du gern fern ? Was gibt es im Fernsehen ? Was ist deine Lieblingssendung ? Wie findest du den Film ? Gramatik Präsenz von sehen	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život) Výstup: poznává a učí se chápat roli médií v demokraticky řízených společnostech

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
	Vazba es gibt Personalpronomen Fragewort / wann / Urzeiten offiziell Wortkombinationen	
Um wie viel Uhr stehst du auf ?		
- orientuje se ve slovní zásobě tématu - aktivně využívá a správně časuje sloveso fahren - vyžádá si jednoduchou informaci Wie spät ist es ? - umí používat W – Fragen / wann , wie lange / - zná a aktivně užívá Präposition in - je schopen popsat svůj denní program	Kommunikation Wie viel Uhr ist es ? Um wie viel Uhr stehst du auf ? Wohin gehst du am Montag ? Gramatik Präsenz von fajčen Fragewort / wohin / Präposition in Uhrzeiten privat Temporal –Ergänzung am , um Temporale Fragewörter Wann , Wie lange..?	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Kannst du inline skaten ?		
- umí používat otázky typu Was ist dein Hobby ? - ovládá slovní zásobu na téma Mein Hobby - užívá –Präzens von können , mögen , müssen , wollen - aktivně užívá das Verb gehören , nicht ..., sondern, Possesiv– Artikel	Kommunikation Was ist dein Hobby ? Kannst du schwimmen ? Gramatik Präzens von können , mögen , müssen , wollen Das Verb gehören , nicht ..., sondern , Possesiv– Artikel	
Wohin fährst du in Urlaub ?		
- orientuje se v základní slovní zásobě - používá Lokal –Ergänzung : Wohin ? ...in , an , nach - umí používat Temporal – Ergänzung : im , am - používá Fragewörter : Warum ? Wann ? - vyžádá si jednoduchou informaci o místě	Kommunikation Warum fährst du am Meer ? Wie ist das Wetter ? Wohin fährst du im Urlaub ? Gramatik Lokal –Ergänzung : Wohin ? ...in , an , nach Temporal – Ergänzung : im , am Fragewörter : Warum ? Wann ?	MKV – Kulturní difference (respektování zvláštnosti různých etnik) Výstup: vyžádá si jednoduchou informaci o místě

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Alles Gute zum Geburtstag !		
- aktivně používá Jahreszahlen , Datum - používá Imperativ - aktivně užívá Personalpronomen / Akkusativ / , für + Akkusativ , Fragewort : Wen ? - aktivně využívá a správně časuje sloveso werden	Kommunikation Geburtstage bei Familie Weigel , Eine Einladung Gramatik Imperativ Personalpronomen / Akkusativ / , für Fragewort : Wen ?	
Mir tut der Kopf weh .		
- ovládá slovní zásobu na téma Wie gehst es dir ? - používá Dativ – bestimmter Artikel , Personalpronomen - aktivně využívá Imperativ : 2. Person Plural , höfliche Form	Kommunikation Wie gehst es dir ? Können Sie mir einen Rat geben ? Was tut dem Opa weh ? Gramatik Dativ – bestimmter Artikel , Personalpronomen Imperativ : 2. Person Plural , höfliche Form	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Gesund leben .		
- orientuje se v základní slovní zásobě - časuje sloveso dürfen - umí používat Nebensatz mit weil	Kommunikation Darf ich Süßigkeiten essen ? Was darf ein Vegetarier essen ? Warum darf mein Vati keinen Kaffee mehr trinken ? Gramatik Sloveso dürfen Nebensatz mit weil	MKV – Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) Výstup: uplatňuje zdravý životní styl
Um wie viel Uhr stehst du auf ?		
- orientuje se ve slovní zásobě tématu - aktivně využívá a správně časuje sloveso fahren - vyžádá si jednoduchou informaci Wie spät ist es ? - umí používat W – Fragen / wann , wie lange / - zná a aktivně užívá Präposition in - je schopen popsat svůj denní program	Kommunikation Wie viel Uhr ist es ? Um wie viel Uhr stehst du auf ? Wohin gehst du am Montag ? Gramatik Präsenz von fahren Fragewort / wohin / Präposition in Uhrzeiten privat Temporal –Ergänzung am , um Temporale Fragewörter Wann , Wie lange..?	

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk (volitelný předmět) v 7., 8., 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Žáci využívají k učení různé formy a metody práce (doporučovanými jsou skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce – vyhledávání informací, práce se slovníkem, práce s autentickými materiály, diskuze, frontální výuka, hry, soutěže, zpěv, dramatizace, ...). Během vyučování učitel i žáci používají všechny dostupné učební pomůcky (učebnice, pracovní sešity, audio– video techniku, počítače– slovník na internetu, časopisy, autentické texty, slovníky a jazykové příručky, mapy, kartičky pexesa, různý obrazový materiál, kopírovaný materiál, další názorné pomůcky– tabule azbuky, hodiny, hrací kostky,...).

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk směřuje k:

- poskytování jazykového základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- poskytování základu pro poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti
- chápání a objevování skutečností
- snižování jazykových bariér
- prohlubování mezinárodního porozumění
- poskytování základu pro pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Ruský jazyk je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk a literatura – využití podobnosti a příbuznosti dvou slovanských jazyků– slovní zásoba, mluvnická stavba, literatura, ...

Zeměpis – využití znalostí reálií rusky mluvících zemí

Dějepis – využití znalostí z hlediska historického uspořádání Ruska

Přírodopis – příroda, životní prostředí a jeho ochrana

Výchova k občanství – rodina, stát, státní zřízení, ...

Výtvarná výchova – kultura oblékání

Tělesná výchova – sport, volný čas, zdravý životní styl

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: EGS, MKV, EV, MV, OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, vede žáky k ověřování výsledků, využívá kladného hodnocení k motivaci pro další práci– zejména v předazbukovém období.

Kompetence k řešení problémů

Učitel klade vhodné otázky, zařazuje rozmanité aktivity, umožní volný přístup k informačním zdrojům, vede ke kritickému myšlení a k logickému uvažování, zařazuje metody, při kterých žáci sami vyvodí závěry a řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu, vytváří vhodné příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vede žáky k aktivitám ve dvojicích – ve skupinách, zařazuje do výuky diskuzi, vede k využívání různých informačních prostředků, vede k naslouchání promluv druhých lidí a učí na ně vhodně reagovat.

Kompetence sociální a personální

Učitel vytváří příznivé klima třídy, hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok, vede žáky k hodnocení svých vlastních činností, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a dodává jim sebedůvěru.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si, vede žáky k prezentaci jejich názorů a myšlenek, pěstuje v žácích vztah k národním a kulturním tradicím.

Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat, zohledňuje rozdíly ve znalostech a v pracovním tempu žáků, vede k efektivnímu rozvržení práce a k využívání znalostí v běžné praxi.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Předazbukové období		
- rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty - dokáže pozdravit, představit se, vyslovuje foneticky správně, dbá na správnou artikulaci osvojovaných slovíček	Audio–orální kurz Pozdravy Rodina Zvířata Škola Jídlo	
Azbukové období		
- seznámí se na základě říkanky s azbukou a podle pracovního sešitu se postupně naučí všechna písmena azbuky - zvládá znaky písemného projevu - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - řeší jednoduché situace související se seznamováním - písemně sestaví jednoduché sdělení – pozdrav, blahopřání - vyžádá jednoduchou informaci - gramatické učivo–opakování po učiteli, ještě není v	Dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy Otázky a odpovědi Technika psaní – odlišnost a podoba azbuky s abecedou Technika správného čtení– druhy přízvuků, intonace a výslovnost Gramatické učivo – číslovky 1 – 20, oslovení – 1. pád, počítaný předmět po 2, 3, 4, časování sloves, pravopis znaků, zvládne písemně azbuku Písemná podoba různých forem sdělení– pozdrav, dopis	MKV – Kulturní difference(člověk – součást těl. a duš. stránky) Výstup: respektuje kult. zvláštnosti cizinců EV – Vztah člověka k prostředí(příroda a její ochrana) Výstup: má kladný vztah ke zvířatům, živ. prostředí a k přírodě vůbec EGS – Evropa a svět nás zajímá(zvyky a tradice národů)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
systému - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci	Tematické okruhy – Kdo je to? Jak se jmenuji. Rodina. Domov – dům. Škola. Volný čas. Zájmy – záliby. Narozeniny. Zvířata.	Evropy) Výstup: respektuje zvyky jiných národů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování ze 7. ročníku		
- používá s porozuměním učivo předcházejícího ročníku	Azbuka a tematické okruhy podle probraného typu učebnice, zaměření na slovní zásobu	
Azbukové období		
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - písemně obměňuje krátké texty - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací - gramatické jevy probrané v I. období umí postupně zařazovat do systému	Dialogy našich i rodilých mluvčích s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů Čtení tiché a hlasité Práce se slovníkem Vedení telefonického rozhovoru Sestavení jednoduchého textu dopisu a odpověď na něj Nejdůležitější zeměpisné údaje Gramatické jevy– časování sloves, koncovky přídavných jmen, osobní zájmena, počítaný předmět, datum, řadové číslovky, vykání, pravopis po g-k-ch, kde-kam, ... Tematické okruhy– Rusko, Na návštěvě, Kalendář, Volný čas-Záliby, Škola, Rozvrh hodin, Město-Vesnice, Portrét-Podoba	EGS – Evropa a svět nás zajímá(Příběhy, zážitky, život dětí, tradice) Výstup: orientuje se v ruských tradicích MKV – Lidské vztahy(Vztahy mezi kulturami, slušné chování tolerance) Výstup: Chová se slušně, dodržuje základní morální normy MV – Tvorba mediálního sdělení(Školní časopis, internetové medium) Výstup: uplatní své znalosti pro informaci na internetu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Opakování ze 8. ročníku		
- používá s porozuměním učivo předcházejícího ročníku	Azbuka a tematické okruhy podle probraného typu učebnice, zaměření na slovní zásobu	
Azbukové období		
- čte nahlas plynule a foneticky správně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky a jazykové příručky - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - orientuje se v základních zeměpisných, kult., historických reáliích zemí dané jazykové oblasti – porovnání s reáliemi mateřské země - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma - gramatické jevy umí zařazovat do systému	Čtení tiché a hlasité – práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka – časopisy, knížky, obrazové materiály, práce s internetem, poslech videa Práce se slovníkem Vedení telefonického rozhovoru Sestavení jednoduchého textu dopisu a odpověď na něj Nejdůležitější zeměpisné údaje Gramatické jevy – časování sloves – chtít, jet, umět, rozumět, podstatná jména – jednotné i množné číslo, vyjádření potřeby, skloňování osobních zájmen, vyjádření povinnosti Tematické okruhy – Žijeme v Evropě, Čím chci být, Jídlo, Kolik je hodin, Vánoce, Nový rok, Dopisování, Život v rodině	EGS – Evropa a svět nás zajímá (Příběhy, zážitky, život dětí, tradice) Výstup: orientuje se v ruských tradicích MKV – Lidské vztahy (Vztahy mezi kulturami, slušné chování tolerance) Výstup. Chová se slušně, dodržuje základní morální normy MV – Tvorba mediálního sdělení (Školní časopis, internetové medium) Výstup: uplatní své znalosti pro informaci na internetu

ANGLICKÝ JAZYK A KONVERZACE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako volitelný předmět v 7.- 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Žáci využívají různé formy a metody práce (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce, problémové učení, projektové vyučování, diskuze, exkurze, ...). Používají dostupné pomůcky a materiály (učebnice, slovníky, PC programy,...). Obsah učiva je rozepsán v tabulkách učebních osnov jednotlivých ročníků.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk a konverzace směřuje k:

- rozšíření znalosti cizího jazyk, zvl. v oblasti slovní zásoby
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- vnímání jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací
- poznání života a kultury příslušné jazykové oblasti
- porozumění jednoduchému cizojazyčnému textu naučnému i uměleckému
- pochopení významu znalosti cizího jazyka pro celoživotní vzdělávání i pro osobní život

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací jazyk se prolíná s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk - uvědomění si rozdílů mezi ČJ a AJ v mluvnické stavbě

Zeměpis - geografické podmínky těchto zemí

Matematika - jednoduché početní úkony

Dějepis - historie cizích zemí příslušné jazykové oblasti

Hudební výchova – písňe s anglickými texty

Průřezová témata

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata OSV, EGS, MKV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel upozorňuje na učební techniky a strategie, vede k odvozování zákonitostí, ke zdůvodňování zákonitostí užití cizího jazyka v porovnání s mateřštinou, upozorňuje na probíranou látku a dává ji do souvislosti s novým učivem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel konfrontuje žáka s problémovou situací

Kompetence komunikativní

Učitel formuluje cíle hodiny komunikativně, rozvíjí receptivní řečové dovednosti, produktivní řečové dovednosti, interaktivní řečové dovednosti, mediační řečové dovednosti, užívá vhodné komunikační technologie pro splnění komunikativního cíle.

Kompetence sociální a personální

Učitel používá sociální formy práce, které podporují komunikativní zaměření výuky, iniciuje párovou práci, skupinovou práci, projektovou práci, kooperativní učení.

Kompetence občanské

Učitel seznámí žáky s jejich právy a povinnostmi v jejich hodinách, diskutuje s žáky o aktuálním dění, problému, zařazuje do hodiny problematiku životního prostředí, zdraví a

zdravého životního stylu, iniciuje vzájemnou pomoc mezi žáky, začleňuje do hodiny otázky cílové kultury, upozorňuje na shody naší a cílové kultury, na specifika cílové kultury.

Kompetence pracovní

Učitel iniciuje práci s učebními pomůckami, cizojazyčnými slovníky, důsledně vyžaduje plnění zadaných úkolů, začleňuje aktivity, které vyžadují změnu učebních pomůcek, učební strategie nebo místa, zadává úkoly, které vyžadují jeho naplánování a časové rozvržení.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk a konverzace (volitelný předmět)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Konverzační témata		
- dokáže představit sebe a svou rodinu - umí sestavit rozvrh hodin - ovládá základní fráze při nakupování - pohovoří o svém volném čase - dodržuje správný slovosled anglických vět	Introduction myself and my family Welcome Our school , the timetable At the shop (food , clothes) Holidays , hobbies	VDO - Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra ve škole) Výstup:orientuje se v rozvrhu hodin , konverzuje se spolužáky na téma škola
Reálie		
- seznámí se s historií , kulturním a politickým životem , přírodními podmínkami a způsobem života ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska	Great Britain Ireland	EGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích) Výstup:seznámí se s životním stylem ve Velké Británii a Irsku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk a konverzace (volitelný předmět)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Konverzační témata		
- charakterizuje roční období a měsíce - popíše svůj denní režim - dokáže si objednat jídlo v restauraci, pokoj v hotelu... - umí si koupit vstupenku - domluví se v bance, směnárně	Months and seasons My day – time At the restaurant , at the fast food , at the hotel At the cinema , at the theatre , in a bank	MKV – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování) Výstup: zvládá základní fráze slušného chování ve společenských a kulturních institucích
Reálie		
- seznámí se se zeměpisnými podmínkami a klimatem, s historií, politickým uspořádáním, kulturním životem a pamětihodnostmi USA a Kanady	USA Canada	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) Výstup: chápe důležitost zachování životního prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk a konverzace (volitelný předmět)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
Konverzační témata		
- orientuje se v jízdním řádu - umí si telefonicky objednat letenku - zvládá konverzační obraty při společenském styku na ulici - umí základní fráze užívané u lékaře, v čekárně - popíše své plány do budoucnosti, výběr povolání	Transport – at the station , at the airport, the timetable Directions – ask the route and advice Health – at the doctor's, at the dentist's My future (jobs)	MKV - Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) Výstup: chápe důležitost znalosti anglického jazyka pro svou budoucnost
Reálie		
- seznámí se se zeměpisnými podmínkami, životním prostředím (flora a fauna) , historií a kulturou v Austrálii a na Novém Zélandu	Australia New Zealand	EGS - Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Výstup: získá dovednost domluvit se při cestování v cizích zemích

SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní hry je realizován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně během I. pololetí, v 7. a 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně po celý rok. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, na zimním stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Sportovní hry směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět Sportovní hry je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – orientace na mapě, ...

Matematika – měření délky, ...

Fyzika – měření času, rychlosti, vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...

Chemie – podpůrné prostředky, spalování energie, ...

Přírodopis – stavba těla, trénink, správná životospráva – výživa – pitný režim, ...

Jazyky – prostředek při dorozumívání při sportovních akcích, ...

Dějepis – odkaz řecké a římské kultury, olympijské hry, ...

Výchova k občanství – výchova občana, reprezentace, ...

Výchova ke zdraví – význam rekreačního sportu (rodina), ...

Hudební výchova – lidové tance, ...

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata: VDO, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení a učí je změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka, k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí je reagovat na základní povely a pokyny a k tomu, aby je sami i vydávali, zorganizovali jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede k jednání v duchu fair – play – dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu a projevování přiměřené samostatnosti a vůle po zlepšení své zdatnosti, k spojování své pohybové činnosti se zdravím, k zařazování si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učení se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí je používat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní hry

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Basketbal Florbal Ringo Házená Freesbee Softbal Posilování Bruslení Lední hokej Lyžování Plavání Lakros Protahovací a kompenzační cvičení	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým , řeší problémy samostatně a odpovědně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní hry

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Basketbal Florbal Ringo Házená Freesbee Softbal Posilování Bruslení Lední hokej Lyžování Plavání Lakros Protahovací a kompenzační cvičení	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým , řeší problémy samostatně a odpovědně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní hry

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti - při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Basketbal Florbal Ringo Házená Freesbee Softbal Posilování Bruslení Lední hokej Lyžování Plavání Lakros Protahovací a kompenzační cvičení	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie) Výstup: angažovaně přistupuje k druhým , řeší problémy samostatně a odpovědně

Učební osnovy – 2. stupeň.....	115
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	115
Ročník: 6. (jazyková výchova).....	117
Ročník: 6. (literární výchova)	119
Ročník: 6. (komunikační a slohová výchova).....	121
Ročník: 7. (jazyková výchova).....	123
Ročník: 7. (literární výchova)	125
Ročník: 7. (komunikační a slohová výchova).....	127
Ročník: 8. (jazyková výchova).....	128
Ročník: 8. (literární výchova)	130
Ročník: 8. (komunikační a slohová výchova).....	132
Ročník: 9. (jazyková komunikace).....	134
Ročník: 9. (literární výchova)	136
Ročník: 9. (komunikační a slohová výchova).....	137
ANGLICKÝ JAZYK	140
Ročník: 6.	142
Ročník: 7.	144
Ročník: 8.	145
Ročník: 9.	147
MATEMATIKA.....	149
Ročník: 6.	151
Ročník: 7.	154
Ročník: 8.	157
Ročník: 9.	161
FYZIKA	164
Ročník: 6.	166
Ročník: 7.	168
Ročník: 8.	171
Ročník: 9.	174
CHEMIE	177
Ročník: 8.	179
Ročník: 9.	185
PŘÍRODOPIS.....	190
Ročník: 6.	192
Ročník: 7.	196
Ročník: 8.	200
Ročník: 9.	206
ZEMĚPIS.....	211
Ročník: 6.	213
Ročník: 7.	216
Ročník: 8.	219
Ročník: 9.	221
INFORMATIKA	223
Ročník: 6.	226
Ročník: 7.	230
Ročník: 9. – základní uživatelská znalost	235
Ročník: 9. – pokročilá uživatelská znalost.....	240
DĚJEPIS	246
Ročník: 6.	248
Ročník: 7.	250

Ročník: 8.	253
Ročník: 9.	256
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	259
Ročník: 6.	261
Ročník: 7.	264
Ročník: 8.	266
Ročník: 9.	268
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	271
Ročník: 6.	273
Ročník: 7.	275
Ročník: 8.	277
Ročník: 9.	279
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	281
Ročník: 6.	283
Ročník: 7.	286
Ročník: 8.	289
Ročník: 9.	292
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	294
Ročník: 6.	296
Ročník: 9.	298
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	301
Ročník: 6.	303
Ročník: 7.	306
Ročník: 8.	310
Ročník: 9.	313
Ročník: 6. – 9. (ZTV).....	316
PRAKTICKÉ ČINNOSTI.....	317
Ročník: 6.	319
Ročník: 7.	322
Ročník: 8.	324
Ročník: 9.	326
EKOLOGIE	328
Ročník: 6.	330
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	332
Ročník: 8.	334
SPORTOVNÍ AKTIVITY	336
Ročník: 7.	338
Ročník: 8.	339
Ročník: 9.	340
NĚMECKÝ JAZYK	341
Ročník: 7.	343
Ročník: 8.	346
Ročník: 9.	349
RUSKÝ JAZYK	352
Ročník: 7.	354
Ročník: 8.	356
Ročník: 9.	357
ANGLICKÝ JAZYK A KONVERZACE.....	358
Ročník: 7.	360
Ročník: 8.	361

Ročník: 9.	362
SPORTOVNÍ HRY	363
Ročník: 6.	365
Ročník: 7.	366
Ročník: 9.	367
6) Hodnocení žáků a autoevaluace	368
7) Přílohy	402
Školní vzdělávací program pro školní družinu	403
Výchovné a vzdělávací strategie využívané v předmětu Náboženství	412
8) Obsah	508